

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 236 (6200) 31 dekabr 2020-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Həmrəylilikdən - Dəmir Yumruğa...

Prezident İlham Əliyev: "Milli dövlətçilik tariximizdə və xalqımızın yaddaşında əbədi yaşayacaq şanlı Zəfər xalq-iqtidar birligi, ordumuzun yüksək peşəkarlığı və gərgin siyasi-diplomatik fəaliyyət sayəsində əldə edilmişdir"

Heydər Əliyev Fondu 100 minədək ailəyə bayram sovgatı göndərib

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fonduun prezidenti Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə azəminatlı və digər həssas qruplardan olan ailələrə Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il bayramı münasibəti ilə sovgatlar paylanılıb. AZƏRTAC xəber verir ki, Heydər Əliyev Fonduun "Regional İnkışaf" İctimai Birliyinin həyata keçirdiyi aksiya respublika üzrə 100 minədək ailəni əhatə edir.

Bax 3

Vətən Mühəribəsi iştirakçılarının xidmətləri Prezident tərəfindən yüksək qiymətləndirilir

Azərbaycan Respublikası ərazilərinin işğaldan azad olunması zamanı herbi əməliyyatlarda iştirak edərək ığidlik və şücaət nümayiş etdirmiş, vəzife borcunu ləyaqətli və vicdanla, döyüş tapşırıqlarını uğurla yerinə yetirmiş Silahlı Qüvvələrimizin herbi qulluqçuları Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin sərəncamları ilə "Vətən Mühəribəsi Qəhrəmanı" adı, müxtəlif order Bax 3

Bax 3

31 Dekabr Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günüdür

Bax 4

Ermənistanda real vəziyyət: aciz hakimiyyət, çəşin cəmiyyət

Bax 14

Bax 2

KIVDF İslahatları - novatorluğa və növbəti uğurlara yol açan yaşıl işç!

Gəzət redaksiyalarına mətbuatınə yardım...

İlkin İnformasiya Vəzifəsi Mətbuatınə Dövlət Dəstəyi Fondu üzərində redaksiyalarına mətbuat yardımının tətbiqindən məsləhətli olduğunu iddia edir

Bax 7

Müasir Azərbaycan mətbuatının şərəfli, tarixi və milli salnaməsi kifayət qədər mükəmməl meyarlara söyklənir və bu reallığın məntiqi nəticəsidir ki, mətbuatımızın fəaliyyəti dünya...

Qaqqik Sarukyan: "Paşinyanın sənin qatarın getdi..."

Qaqqik Sarukyan və Nikol Paşinyan arasında dünən Milli Məclisdə baş tutan və üç dəqiqə davam edən görüşün...

Bax 13

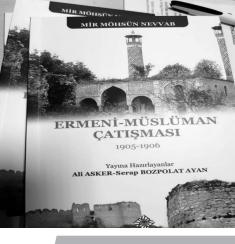
İsveçrəli jurnalist Andre Vidmer: Ermənilər işğal etdikləri Azərbaycan ərazilərini xarabalaşa çeviriblər

Almanıyanın "Neues Deutschland" qəzətində tanınmış isveçrəli jurnalist Andre Vidmerin müəllifi olduğu "Yandırılmış torpaq, yaranmış ölkə" adlı məqalə dərc edilib...

Bax 3

Türk Tarix Qurumu Mir Möhsün Nəvvabın əsərini çap edib

Türkiyənin mötəbər elmi qurumlarından olan Türk Tarix Qurumu, XIX-XX əsrlərdə Şuşada yaşayış-yaratmış şair, rəssam, xəttat, müsiqisünas və bir çox...

Bax 16

Dağ olmayan yağı...

Bax 15

Son 17 ilin ən ugursuz "Barselona"si

Bax 16

Həmrəylikdən - Dəmir Yumruğa...

Prezident İlham Əliyev: "Milli dövlətçilik tariximizdə və xalqımızın yaddaşında əbədi yaşayacaq şanlı Zəfər xalq-iqtidar birliyi, ordumuzun yüksək peşəkarlığı və gərgin siyasi-diplomatik fəaliyyət sayəsində əldə edilmişdir"

Prezident İlham Əliyev de-kabrin 29-da dünya azərbaycanlılarını təbrik edərək bildirib ki, 2020-ci ilin bütün dünyada koronavirus pandemiyası ilə gərgin mübarizə şəraitində başa vurduğunu de-yib: "Yaranmış vəziyyətdən minimum itkilərlə çıxmak üçün Azərbaycan hökuməti ilk günlərdən ardıcıl tədbirlər həyata keçirmişdir.

Bu addımlar, habelə Azərbaycanın köməyə ehtiyacı olan dövlətlərə humanitar yardımçıları Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişdir". Prezident İlham Əliyev onu da vurğulayıb ki, Türkilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının və 120 dövlətin temsil olunduğu Qoşulma-ma Hərəkatının sədri kimi Azərbaycanın təşəbbüsü ilə hər iki təsisatin COVID-19-a qarşı mübarizəyə həsr olunmuş videoformatda Zirvə görüşü baş tutmuşdur: "Cari ilin dekabr ayında Qoşulmama Hərəkatının sədri qismində Azərbaycanın təşəbbüsü əsasında və 150-dən artıq dövlətin dəstəklədiyi BMT Baş Assambleyasının koronavirusa qarşı dövlət və hökumət başçıları səviyyəsində Xüsusi Sessiyası keçirilmişdir. Bu, Azərbaycanın qlobal proseslərdə fəal iştirakının, ölkəmizə olan hörmətin, beynəlxalq dəstəyin əyani göstəricisidir".

"Milli dövlətçilik tariximizdə və xalqımızın yaddaşında əbədi yaşayacaq şanlı Zəfər xalq-iqtidar birliyi, ordumuzun yüksək peşəkarlığı və gərgin siyasi-diplomatik fəaliyyət sayəsində əldə edilmişdir"

Prezident İlham Əliyev işgalçi Ermənistən sentyabrın 27-də Azərbaycana qarşı texribatına cavab olaraq Azərbaycan xalqı Vətən müharibəsinə qalxaraq birləşti. terror əməllərini törətmək üçün diversiya qruplarını göndərməsi onun növbəti çirkin niyyətlərindən xəbər verirdi. Bu ilin sentyabr

ayında BMT Baş Assambleyasının 75-ci sessiyası zamanı beynəlxalq ictimaiyyət Ermənistən yenisi mühabibəyə hazırlaşması barədə xəbərdar edilmişdir. Sentyabrın 27-də Ermənistən ölkəmizə qarşı törətdiyi hərbi təcavüze cavab olaraq Azərbaycan xalqı Vətən müharibəsinə qalxmışdır".

"Müzəffər Azərbaycan Ordusu hər anı qəhrəmanlıqlarla dolu 44 gün ərzində düşməni ağır möğlubiyətə uğratmış və ölkəmizin ərazi bütövlüyünü bərpə etmişdir", -deyən Prezident İlham Əliyev bildirib ki, bu qələbe xalq-iqtidar birliyinin şanlı Zəfər Qəlebəsidir: "Milli dövlətçilik tariximizdə və xalqımızın yaddaşında əbədi yaşayacaq şanlı Zəfər xalq-iqtidar birliyi, ordumuzun yüksək peşəkarlığı və gərgin siyasi-diplomatik fəaliyyət sayəsində əldə edilmişdir".

Ordumuzun ərazi-relyef baxımından son dərəcə mürəkkəb şəraitdə və qısa müddətde həyata keçirdiyi "Dəmir yumruq" əməliyyati dünya hərb tarixinə düşərək aparıcı hərbi mərkəzlər və mütəxəssislər tərəfindən öyrənilir"

"Azadlıq meydanında keçirilmiş möhtəşəm Zəfər paradi Azərbaycan dövlətinin siyasi, iqtisadi və hərbi qüdrətinə, xalqımızın iradəsinə, ordumuzun qələbə əzmini, əsgər və zabitlərimizin sarsılmaz döyüş ruhunu nümayış etdirmişdir".

Prezident İlham Əliyev bildirib ki, dekabrın 10-da Azadlıq meydanında keçirilən Zəfər paradi Azərbaycan dövlətinin, xalqımızın iradəsinə, ordumuzun əzmini, əsgər və zabitlərimizin əgidiyini bir daha nümayış etdiriyini bildirib: "Dekabrın 10-da Bakının Azadlıq meydanında keçirilmiş möhtəşəm Zəfər paradi Azərbaycan dövlətinin siyasi, iqtisadi və hərbi qüdrətinə, xalqımızın iradəsinə, ordumuzun qələbə əzmini, əsgər və zabitlərimizin sarsılmaz döyüş ruhunu nümayış etdirmişdir. Xalqımıza milli qürur və şərəf hissini, qələbə sevincini yaşıdan, üçrəngli bayrağımızı işğaldan azad olunmuş torpaqlarımızda, Qarabağın tacı olan müqəddəs Şuşada dalğalandıran müzəffər ordumuzun bütün şəxsi heyətinə bir daha dərin minnədarlığı bildirirəm. Şəhidlərimizin ölməz ruhu qarşısında baş əyərek onlara Allahdan rəhmət diləyir, yaralı hərçilərimizin tezliklə şəfa tapmasını arzulayıram". Vətən müharibəsi zamanı Azərbaycan beynəlxalq informasiya məkanında öz

sözünü deyərək ölkəmize qarşı aparılan dezinformasiya kampaniyalarının qarşısını almış, Ermənistən vandalizmini və mülki insanlara qarşı terror siyasetini beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinə çatdırılmışdır", -deyən dövlət başçısı onu da bildirib ki, Ermənistən işğalı və vəhşiliyi nəticəsində başdan-başa dağıdılmış doğma Qarabağımızı əmin-nəm ki, biz ən qısa zamanda əsl cənnətə əvvəlcəyik."

Qalib 2020-ci il xalqımızın yaddaşında...

2020-ci il qalib il kimi bir neçə gündən sonra 2021-ci ilə ayağı sayalı il deyəcək. Bəli, her il yola salanda dönmək arxaya baxanda Qarabağ həsrəti, nisgili heç nə ilə əvəz edilmirdi. Ancaq bu həsrətə, bu nisgile Prezidentimiz, Ali Baş Komandanımız İlham Əliyev "dəmir yumruq" siyaseti ile su səpdi. 30 ilin həsrətinə 44 gün ərzində Qarabağ

Dövlət başçımızın dediyi kimi, 2020-ci il Müzəffər Azərbaycan Ordusu hər anı qəhrəmanlıqlarla dolu 44 gün ərzində düşməni ağır möğlubiyətə uğratmış və ölkəmizin ərazi bütövlüyünü bərpə etmişdir. Bəli, 30 illik həsrətə son qoyulan Qarabağ Azərbaycandır! Zəfər Qəlebəsi - "Mən hər bir azərbaycanının Prezidenti olacağam", dediyi sözlərin bu gün sözdə yox, reallığa çevrildiyinin şahidi olduq. 30 illiyik həsrətə 44 gün ərzində son qoymasının əsas amili - XALQ-IQTİDAR-ORDU birliyinin, Ali Baş Komandanımız İlham Əliyev cənablarının son 17 illik Prezidentlik fəaliyyəti müddətində ordumuza daima diqqət və qayğısının, dəmir yumruğunun nəticəsidir.

Dövlət başçımız İlham Əliyev 17 illik Prezidentlik fəaliyyətində ancaq və ancaq düşmən tapdağında, olan torpaqlarımızın azad edilməsi ilə bağlı yüksək tribunalarda, verdiyi müsahibələrində qətiyyətə çıxışları, söylədiyi hər söz, hər kələməsi, Güclü Ordumuzun, Rəşadətli əsgərlərimizin və nəhayət, dövlət başçımızla xalqımızın bir olmağı, 30 illik həsrətimizə son qoyulmağımız olub.

Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev cənablarının dediyi kimi: "Azərbaycan indi o dövlət deyilki, onun məraqlarını kimse kənarə qoya bilər". Bəli, bu gün Azərbacan dövləti nə o dövlətdir, ordusu da nə o ordu deyil. Məhz 44 gün ərzində mənfur düşmənin eksər texnikası məhv edildi, canlı qüvvəsinə ciddi zərbə vuruldu, or-

Rəsmi xronika

Azərbaycan Respublikasının Prezident İlham Əliyev bir sıra sahələrdə səmərəli fealiyyət göstərən şəxslərin "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb. SİA-nın verdiyi xəbərə görə, bunlar aşağıdakılardır:

Teymur Əkbər oğlu Əhmədov - Azərbaycan Respublikasında jurnalistika sahəsində uzunmüddətli səmərəli fealiyyətine görə

Elman Camal oğlu Məmmədov - içtimai-siyasi hayatında feal iştirakına görə Tənzilə Yolcu qızı Rüstəmxanlı - içtimai həyatında səmərəli fealiyyətine görə Həsən Əziz oğlu Həsənov - diplomatik xidmət orqanlarında uzunmüddətli səmərəli fealiyyətine görə

Məsum İsrafil oğlu İbrahimov - milli musiqi sənətinin inkişafında böyük xidmətlərinə görə Nailə Məmmədəli qızı Vəlixanlı - elmin inkişafında böyük xidmətlərinə görə Kamal Mehdi oğlu Abdullayev - elm və təhsilin inkişafında böyük xidmətlərinə görə.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçularının "Hərbi xidmətlərə görə" medali ilə təltif edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

dusun darmadağın edildi, Azərbaycan əsgərləri onları iti qovan kimi qovdu: "Biz bu gün xalqımızın və dövlətimizin yeni tarixini yazırıq, şanlı tarixini yazırıq. Biz bu gün tarixi ədaləti bərpə edirik. Çünkü Qarabağ torpağı bizim əzəli tarixi torpağımızdır. İndi biz göstərdik kim-kimdir. İti qovan kimi qovurraq onları! Azərbaycan əsgəri onları iti qovan kimi qovur! İşğal edilmiş torpaqlarda Azərbaycan bayrağı qaldırılır! Onların səngərlərində Azərbaycan əsgəri dayanır! Onların postları bizim əlimizdədir! Onların tanklarını biz sürürük! Onların digər silahlı texnikaları bizim əlimizdədir, yüksək məşinçiləri bizim əlimizdədir! Biz xilaskar missiyamızı icra edirik və edəcəyik!"

Bəli, 2020-ci il sonda qələbəliklə başa çatdı. Şanlı tarixin yazılımasının əsas memarı - Ali Baş Komandan, QALIB SƏRKƏRDƏ İlham Əliyev cənablarının son 17 ilde yumruq siyaseti nəticəsində, Xalq-Iqtidar birliyinin yumruq kimi Azərbaycan Prezidentinin etrafında birləşməsidir və bu birlək bundan sonra da daha möhkəm olacaq. Çünkü bu birlək dəmir yumruq siyasetinin memarı Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyev cənabları Qarabağ münaqişəsinə xalqımızın zəfəri ile NİDA! qoydu.

Xoş xəbərləri xalqına özü birbaşa çatdırın Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev hər işğaldən azad olan torpaq müjdəsini səsləndirəndə "Qarabağ Azərbaycandır!" deyərək simvolik olaraq yumruğunu da qaldırdı. Bunun da məntiqli mənası odur ki, həmrəy olub bir yumruq kimi birləşib Qarabağı düşməndən azad etdi. Bu birləyin köməyinə həmrəylik gəldi. "Dəmir yumruq" həmrəylik gücümüzün simvoluna çevrildi. Həmrəylikdən gelən 30 illik haqq yolu dəmir yumruğa çevrilib düşmənin saxtalaşdırıldığı illərin yalanını üzə çıxardı. Ədalətimizi həmrəylik gücü ilə bərpə etdi. Bir sözlə, 2020-ci il Həmrəylik bayramının haqqını vere bildik öz qələbəmizlə, yekdil birləyimzə... Həmrəyliyimiz mübarək! Həmişə birlikdə olaq! Qarabağ Azərbaycandır!

RƏFIQƏ KAMALQIZI

Vətən Müharibəsi iştirakçılarının xidmətləri Prezident tərəfindən yüksək qiymətləndirilir

Azərbaycan Respublikası ərazilərinin işgaldən azad olunması zamanı hərbi əməliyyatlarda iştirak edərək əgidlik və şücaət nümayiş etdirmiş, vəzifə borcunu ləyaqətlə və vidişdən, döyüş tapşırıqlarını uğurla yerinə yetirmiş Silahlı Qüvvələrimizin hərbi qulluqçuları Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin sərəncamları ilə "Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı" adı, müxtəlif orden və medallarla təltif olunurlar.

Bu təltiflər Vətən Müharibəsində iştirak edən hərbi qulluqçuların xidmətlərinin Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyev tərəfindən yüksək qiymətləndirilməsinin təsdiqidir. Bu, həm də herbi vətənpərvərlik ruhunun yüksəldilməsi baxımından xüsusi əhəmiyyətə malikdir.

SİA xəber verir ki, dekabrın 9-dan 30-dək dövlətimizin başçısının sərəncamları ilə 83 hərbi qulluqçu "Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı" adı, 33 nəfər "Zəfər" ordeni, 204 nəfər "Qarabağ" ordeni, 3 nəfər 1-ci dərəcəli "Vətənə xidmətə görə", 9 nəfər 2-ci dərəcəli "Vətənə xidmətə görə", 331 nəfər 3-cü dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordenləri, 105

nəfər 3-cü dərəcəli "Rəşadət" ordeni, 288 nəfər "Azərbaycan Bayrağı" ordeni ilə təltif edilibler. Həmçinin 3598 nəfər "Vətən uğrunda", 622 nəfər "İgidliyi görə", 1113 nəfər "Döyüşdə fərqlənməyə görə", 5449 nəfər "Cəsur döyüşü", 12 519 nəfər "Cəbrayılın azad olunmasına görə", 13 953 nəfər "Füzulinin azad olunmasına görə", 7991 nəfər "Xocavəndin azad olunmasına görə", 3549 nəfər "Zəngilanın azad olunmasına görə", 3572 nəfər "Suqovuşanın azad olunmasına görə", 9376 nəfər "Qubadlınin azad olunmasına görə", 4646 nəfər "Şuşanın azad olunmasına görə", 5203 nəfər "Kəlbəcərin azad olunmasına görə", 2267 nəfər "Ağdamın azad olunmasına görə", 5775 nəfər "Laçının azad olunmasına görə" medalları, 1981 nəfər isə "Hərbi xidmətlərə görə" medalı ilə təltif olunublar. Ümumilikdə təltiflərin sayı 82 670.

Təltif olunanların tam əksəriyyəti sıratı eşgərlər, müddətdən artıq xidmət edən hərbi qulluqçular, gizirlər və kiçik zabitlərdir. Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçularının təltif olunması davam etdiriləcək.

İsveçrəli jurnalist Andre Vidmer: Ermənilər işgal etdikləri Azərbaycan ərazilərini xarabalığa çeviriblər

Aİmanyanın "Neues Deutschland" qəzetində tanınmış isveçrəli jurnalist Andre Vidmerin müəllifi olduğu "Yandırılmış torpaq, yarallanmış ölkə" adlı məqale dərc edilib. AZERTAC xəber verir ki, jurnalist Azərbaycanın erməni işğalından azad edilmiş Füzuli rayonuna və Tərtərin Suqovuşan kəndinə səfərindən bəhs edir. Məqalədə boy-aşa çatlığı əraziyə geri qayıdan Xalıq Hümbətovun təssüratları da yer alıb.

Məqalənin girişində qeyd edilir ki, bir neçə həftə önce mühəribə başa çatsa da, ötən əsrin 90-ci illərində ermənilərin işgal etdiyi ərazilərdə köçküñ düşən azərbaycanlılar geri qayıdışı hələ vaxt alacaq.

Qeyd edilir ki, dekabr ayı olmasında baxmayaraq, Füzuli rayonu ərazilində intensiv döyüş əməliyyatlarının izlərini hər yerdə görmək mümkündür. Burada avtomobildən düşərkən mütləq diqqəti olmaq lazımdır, ətrafa çoxlu sayıda istifadə edilməmiş hərbi sursat sepişən. 27 illik işgaldən sonra Füzuli şəhəri tamamilə dağdırıldı, ermənilərin şəhər kənarında inşa etdikləri hərbi baza yeganə tikili sayıla bilər.

Müəllif burada gedən döyüslər barədə oxuculara məlumat verərək

Verbrannte Erde, verwundetes Land
Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner Heimatortung, dass die Region wiederhergestellt werden soll. Nur wenige Aserbaidschaner können schnell in die Bergkarabach-Krieg mit Armenien eroberten Gebiete zurückkehren.

Der Krieg im Bergkarabach hat die Region schwer zerstört. Wegen des Siegs der Aserbaidschaner heißt Xalıq Hümbətov (rechts), Soldat in seiner

"Spiegel" jurnalı ermənilərin Ağdamda törətdikləri dağıntılardan yazır

31 Dekabr Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günüdür

31 Dekabr Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik günü, Azərbaycan milətinin birlik şurənin simvolik günüdür. Bu bayram ayrı-ayrı ölkələrdə yaşayan azərbaycanlılarla əlaqələr qurmaq, onlar arasında birləşmə və həmrəylik yaratmaq işində mühüm rol oynayır. Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik gününün qeyd edilmesi bütün dünya azərbaycanlıları tərəfindən artıq bir zəruretə ve mənəvi ehtiyaca çevrilmişdir. 1991-ci il dekabrın 16-da Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Heydər Əliyevin sədrliyi ilə keçən iclasında 31 dekabrın dünya azərbaycanlılarının həmrəylik bayramı kimi qeyd olunması barədə qərar qəbul edildi. Ali Məclis bununla bağlı qanunvericilik aktının qəbul olunması üçün ölkə parlamentine - Ali Sovetə müraciət ünvanlandı. Dekabrın 25-de Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Milli Şurası müraciəti nəzərə alaraq, dekabrın 31-nin Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü elan olunması barədə qəbul edildi.

Ali Əliyevin siyasi kursunu ugurla davam etdirən Prezident İlham Əliyevin imzaladığı sərəncamlarla Bakı şəhərində 2006-ci il martın 16-da Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü elan olunması milli diasporun formallaşmasında, xarici ölkələrdə Azərbaycan lobbisinin inşafında başlıca məqamların biri oldu. Heydər Əliyevin 1993-cü ildə xalqın tezidi ilə hakimiyətə qayıdırından sonra ölkədə davamlı sabitlik və iqtisadi tərəqqinin əsası qoyulmaqla yanaşı, milli birliliyə nail olundu, azərbaycanlıların ayrı-ayrı ölkələrində məskunlaşmış soydaşlarımız üçün milli iftixar, mənəvi dəyər və güvəncə yeri oldu. Dekabrın 31-nin Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü elan olunması milli diasporun formallaşmasında, xarici ölkələrdə Azərbaycan lobbisinin inkişafında başlıca məqamlardan biri oldu. Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1993-cü ildə xalqın tezidi ilə hakimiyətə qayıdırından sonra ölkədə davamlı sabitlik və iqtisadi tərəqqinin əsası qoyulmaqla yanaşı, milli birliliyə nail olundu, azərbaycanlıların ayrı-ayrı ölkələrində məskunlaşmış soydaşlarımız üçün milli iftixar, mənəvi dəyər və güvəncə yeri oldu.

Azərbaycanın bir sıra dünya ölkələrdəki formalasılmış diaspor fealları Azərbaycanın haqq səsinin dünyaya çatdırılmasıında mühüm rol

Moskvada Azərbaycan və Ermənistən təhlükəsizlik xidmətləri rəhbərlərinin görüşü keçirilib

yan arasında görüş keçirilmişdir.

Görüşdə Rusiya Federasiyasının Prezidenti, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti ve Ermənistən Respublikasının baş nazirinin imzaladıqları 10 noyabr 2020-ci il tarixli üçtərefli Bəyanatdan və beynəlxalq humanitar hüquq normalarından irəli gelən öhdəliklərin yerinə yetirilməsinin hazırlığı, sərhəd təhlükəsizliyi, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə terrorçuluqla mübarizə, Dağlıq Qarabağ münəaqişi nəticəsində itkin düşmüş və girov götürülmüş şəxslərin taleyinin aydınlaşdırılması, meytərin basdırıldığı yerlərin müəyyənləşdirilməsi və əsirlerin dəyişdirilməsi, həmçinin təhlükəsizlik sahəsində qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında müzakirələr aparılmışdır. Eyni zamanda zərurət yaranacağı təqdirdə məlumat münadiləsi üçün müvafiq əlaqə kanalının təşkilinə vacibliyi də qeyd edilmişdir.

Milli Məclisin payız sessiyası başa çatıb

Dekabrin 30-da Milli Məclisin cari ildə sonuncu plenar icası keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, parlamentin sədri Sahibə Qafarova icası açaraq gündəlikdə 7 məsələnin müzakirə olunacağıni bildirib. Sədr qeyd edib ki, gündəliyin ilk 4 məsələsi üçüncü oxunuşda təqdim olunan qanun layihələridir. Birinci və ikinci məsələ mahiyyətə bir-birinə bağlıdır. Birinci məsələ “Müflisləşmə və iflas haqqında” Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə, ikinci məsələ isə Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihələridir.

İclasda hər iki məsələni iqtisadi siyaset, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədr müavini Əli Memişli təqdim edib. Bildirilib ki, hər iki sənəd barədə birinci və ikinci oxunuşlarda ətraflı məlumat verilib. Bu layihələrlə bağlı komitəye heç bir irad və təklif daxil olmayıb. Qanun layihələri ayrı-ayrılıqla səsə qoyularaq üçüncü oxunuşda qəbul edilib.

Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında digər qanun layihəsini iqtisadi siyaset, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili nəzərə çatdırıb. Bildirilib ki, Məcəlləyə ediləcək dəyişiklik Vergi ödeməkdən azad edilmə maddəsinə iki yeni maddənin əlavə olunması ilə bağlıdır. Birinci və ikinci oxunuşdan sonra keçən müddət ərzində qanunun mətninə hər hansı bir dəyişiklik daxil olmayıb. Qanun layihəsi üçüncü oxunuşda qəbul olunub.

Sonra komitə sədri Tahir Mirkişili “Dövlət borcu haqqında” Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə layihə ilə bağlı məlumatı diqqətə çatdırıb. Qeyd edilib ki, qanun layihəsi Təminat Fondu ilə dövlət büdcəsi arasında qarşılıqlı köçürmələrin mexanizmini özündə əks etdirir. Qanun layihəsi üçüncü oxunuşda qəbul olunub.

Sonra Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarova diqqətə çatdırıb ki, gündəliyin beşinci məsəlesi Azərbaycan Respublikasının Əfqanistan İslam Respublikasında (Kabil şəhərində) səfirliliyinin təsis edilməsi haqqında qanun layihəsidir. Speaker qeyd edib ki, “Normativ hüquqi aktlar haqqında” Konstitusiya qanununa uyğun olaraq, qanun layihəsi bir oxunuşda qəbul ediləcək.

Azərbaycan Respublikasının Əfqanistan İslam Respublikasında (Kabil şəhərində) səfirliliyinin təsis edilməsi haqqında qanun layihəsi ni beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsinin sədri Səməd Seyidov təqdim edib. Komitə sədri Azərbaycan Prezidentinin Əfqanistanın ölkəmizdəki yeni təyin olunan sefiri qəbul edərkən söylədiyi fikirləri dile getirib. Prezident deyib: “Qardaş əfqan xalqına hər zaman - danışıqlar və işğal dövründə, müharibə zamanı və müharibədən sonra, qələbəmizi

qeyd etdiyimiz vaxtda yanımızda olmasına, bizi dəsteklədiyinə görə minnətdarlığımızı bildiririk”. Qeyd edilib ki, bu gün Azərbaycanın Əfqanistanla əlaqələri çox vacib və əhəmiyyətlidir.

Komitə sədri Siyavuş Novruzov, deputatlardan Fəzail Ağamali, Qüdrət Həsənquliyev, Aydin Mirzəzadə, Musa Qasımlı, Aqil Abbas, Məlahət İbrahimqızı çıxış edərək Azərbaycanla Əfqanistan arasında six dostluq münasibətlərinin olduğunu, hər zaman bir-birini dəsteklədini bildiriblər. Müzakirələrdən sonra qanun layihəsi qəbul edilib.

Sonra gender bərabərliyinin təmin edilməsinə nəzarəti həyata keçirən icra hakimiyyəti orqanının ililik məlumatı dinişnəlib. Məlumatı təqdim edən Aile, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Bahar Muradova çıxışının əvvəlində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Vətən mühabibəsində əldə edilən böyük Zəfər münasibətə deputatları və xalqımızı üzrə təbrik edib.

Bahar Muradova məruzəsində qeyd edilib ki, Azərbaycanda qadın-kishi bərabərliyinin sosial-mədəni əsasları xalqımızın etnik və milli dəyərlərinə, adət-ənənəsinə söykənir. Bildirilib ki, cinsi mənsubiyətine görə ayrı-seçkililik bütün formalarını aradan qaldırmaqla gender bərabərliyinin təmin edilməsinə nəzərdə tutan “Gender (kişi və qadınların) bərabərliyinin təminatları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununun qəbul olunmasından keçən müddət ərzində bu məsələye dövlət idarəciliyində diqqət artırılıb, gender mədəniyyətinin təhlili sahəsində maarifləndirmə və məlumatlandırma tədbirləri geniş vüsət alıb.

Diqqətə çatdırılıb ki, ölkədə məşgullüğün, xüsusilə sahibkarlıq fealiyyətinin dəsteklənməsi, gender bərabərliyinin qorunması istiqamətində Dövlət Komitəsi üzərinə düşən vəzifələri aidiyətli dövlət orqanları ilə əməkdaşlıq şəraitində həyata keçirib. Komitə öz fealiyyətində, hemçinin BMT-nin CEDAW komitəsində 2015-ci ilde ölkəmizin beşinci dövri məruzəsinin dinişnəməsi həticəsində 17 məsələyə dair

qəbul edilmiş rəy və tövsiyələrin, o cümlədən BMT-nin Dayanıqli İnkışaf Məqsədlərini və digər beynəlxalq təşkilatların çağırışlarını nəzərə alıb.

Sənəddə əks olunan statistik göstəricilər Dövlət Statistika Komitəsinin və digər orqanların məlumatlarına, habelə Dövlət Komitəsinin qeyri-hökumət və beynəlxalq təşkilatlarla birgə həyata keçirdiyi araşdırmacların nəticələrinə əsaslanıb.

Qeyd edilib ki, öten dövrə normativ hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi və müasir tələblərə uyğunlaşdırılması üçün müvafiq işlər görürlər. Hər iki cins üçün de-yure bərabərliyin de-faktō təmin edilməsi üçün bir sıra mexanizmlər yaradılıb.

Institutional mexanizmlər sırasında ilk növbədə Aile, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin, onun tabeliyində fealiyyət göstərən Uşaq və Ailələrə Dəstək mərkəzlərini, gender məsələləri üzrə mesul şəxsləri, gender zorakılığı və uşaqlara qarşı zorakılıq üzrə monitoring qruplarını, Qadın Rəsurs mərkəzlərini, Milli Məclisin ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsinə qadınların təmsilciliyi 2005-ci ildə 13 nefərdən 2020-ci ildə 22 nefərədək artıb. Komitə sədrinən 2, Komitə sədrinin müavini içərisində isə 4-ü qadınlardır. Milli Məclisin sədri qadın seçilib.

Komitə sədri qeyd edib ki, icra hakimiyyəti orqanlarında təmsilçilik qadınlar üçün yaxşılaşdırıb. 2017-ci ildə ölkənin ali icra hakimiyyəti orqanlarında Azərbaycan qadınları xanım Mehriban Əliyevanın Birinci vitse-prezident təyin olunmasından sonra tarixdə ilk dəfə ən yüksək səviyyədə təmsil olunublar. O cümlədən 1 qadın nazır, 3 qadın səfir, 1 qadın konsul qadın təyin olunub. Hazırda yerli icra hakimiyyətlərində 1 başçı, 76 icra hakimiyyəti başçısının müavini qadındır.

Eyni zamanda, məhkəmə hakimiyyəti, yerli özünüidarəetmə orqanlarında da artım müşahidə olunmaqdadır.

Bahar Muradova çıxışında bəzi statistik rəqəmləri də diqqətə çatdırıb. Qeyd edilib ki, ölkədə 5 milyon iqtisadi fəal əhalinin 48,7 faizi və ya 2,5 milyonu qadın, 51,3 faizi və ya 2,6 milyon nəfəri kişilərdir. 2,1 milyon qeyri-fəal əhalinin 1,4 milyon nəfəri qadın (65,8 faiz), 733 min nəfəri isə kişidir (34,2 faiz). İqtisadi fealiyyət növleri üzrə qadınların orta aylıq əməkhaqqı 335 manat, kişilərin

məcbur edilməsi məsələsinə toxunan komitə sədri bildirib ki, son illər Prezident İlham Əliyevin usaq və yeniyetmələrin inkişafına dair yürütdüyü siyaset, imzaladığı bir sıra fərman və sərəncamlar, hazırlanmış dövlət proqramları və fealiyyət planlarında nəzərdə tutulan vəzifələrin icrası nəticəsində Azərbaycan gəncliyi hərtərəfli qayğı və diqqətlə əhatə olunub, bu sahədə nəzərə çarpan uğurlar əldə edilib.

Məruzədə bildirilib ki, gender bərabərliyinin təmin edilməsində dövlətin əsas vəzifələrindən biri dövlətin idarə olunmasında və qərarların qəbulunda bir cinsin üstünlüyüne yol verilməməsidir. Göstərişlən səyər nəticəsində irelileyişlər əldə olunub, qadınların təmsilciliyi, ilk növbədə, qanunvericilik orqanında nəzərəçarpacaq dərəcə artdı. Milli Məclisin deputatları içərisində qadınların təmsilciliyi 2005-ci ildə 13 nefərdən 2020-ci ildə 22 nefərədək artıb. Komitə sədrinən 2, Komitə sədrinin müavini içərisində isə 4-ü qadınlardır. Milli Məclisin sədri qadın seçilib.

Cıxışının sonunda Bahar Muradova gender bərabərliyinin təmin edilməsi sahəsində boşluqların aradan qaldırılması və ölkəmizin üzərinə götürdüyü öhdəliklərin yerinə yetirilməsi məqsədi ilə bir sıra tədbirlərin həyata keçirilməsinin vacibliyini bildirərək təkliflərinin diqqətə çatdırıb.

Parlamentin ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsinin sədri Hicran Hüseynova çıxışında Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarovanın uzun müddət AŞPA-nın aidiyəti qurumuna rəhbərlik etdiyini, gender məsələləri ilə bağlı çıxışlarını, tövsiyələrini, habelə Azərbaycan həqiqətlərinin yüksək səviyyədə geniş ictimaiyyətə çatdırıldığını bildirib. Qeyd edilib ki, Aile, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin məlumatına onun rəhbərlik etdiyi parlament komitəsində baxılmalıdır. Diqqətə çatdırılıb ki, bütün dünya ölkələri qarışında dayanan əsas məqsədlərdən biri cəmiyyətin inkişafında qadınların daha səmərəli fealiyyəti üçün bərabər imkanların yaradılmasıdır. Bu tendensiya Azərbaycanın da həyata keçirdiyi siyasetə uyğundur.

Milli Məclisin payız sessiyası başa çatıb

Əvvəli-Səh-5

Müstəqilliyimizin ilk illerinde yaranmış çətin vəziyyətə baxmayaq, ulu önder Heydər Əliyev qadın hüquqları, onlara qarşı ayrı-seçkiliyin aradan qaldırılması istiqamətində mühüm tədbirlər həyata keçirib. Ümummilli lider Heydər Əliyevin Fərmanı ilə 1998-ci ilde Azərbaycan Respublikası Qadın Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi yaradılıb. Ulu öndərin Azərbaycanda qadınların rolunun artırması, Azərbaycan Respublikasında dövlət qadın siyasetinin həyata keçirilməsi haqqında sərəncamları qadınların istənilən sahədə fəaliyyət göstərməsi üçün münbət şərait yaratdı.

Qadın hüquqlarının müdafiəsi, onlar üçün yaradılan imkanların daha da genişləndirilməsi bu gün Prezident İlham Əliyevin dövlət siyasetində də müəyyən etdiyi prioritet istiqamətlərdən olduğunu vurğulayan komite sədri bu sahədə ölkəmizdə həyata keçirilən təqdirəlayiq işlərdən bəhs edib.

Müzakirələr zamanı Milli Məclis sədrinin müavinləri Fəzail İbrahimli, Adil Əliyev, komite sədrləri Siyavuş Novruzov, Zahid Oruc, deputatlardan Melahət İbrahimqızı, Nurlan Həsənov, Razi Nurullayev, Qüdret Həsənquliyev, Etibar Əliyev, Fəzail Ağamalı gender bərabərliyinin təmin edilməsinə nəzarəti həyata keçirən icra hakimiyyəti orqanının illik məlumatı barədə fikirlərini açıqlayıb, rəy və təkliflərini səsləndiriblər. Aile, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Bahar Murodova səsləndirilən fikirlərə münasibət bildirib.

Iclasda gender bərabərliyinin təmin edilməsinə nəzarəti həyata keçirən icra hakimiyyəti orqanının illik məlumatı nəzəre alınıb.

Sonra spiker Sahibe Qafarova bildirib ki, hər il 31 dekabr - Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü ərəfəsində Milli Məclis dövünün müxtəlif ölkələrinə yaşıyan soydaşlarımıza və həmvətənlərimizə müraciət qəbul edir. Gündəliyin sonuncu - 7-ci məsəlesi mehz Milli Məclisin müraciəti haqqındadır.

Plenar iclasda Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü münasibətində Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin müraciətini deputat Elnur Allahverdiyev səsləndirib. Müraciət səsə qoyularaq qəbul olunub.

Gündəlikdəki məsələlərin müzakirəsi başa çatıldıqdan sonra Milli Məclisin sədri Sahibe Qafarova bildirib ki, bu gün payız sessiyasının son iclasıdır.

Sədr sessiya dövründə görülmüş işlər haqqında qısa məlumat verərək bildirib ki, Milli Məclisin payız sessiyasında 19 iclas keçirilib, 86 qanun və qərar qəbul edilib.

Milli Məclis Konstitusiya ilə nəzərdə tutulan qanunvericilik səlahiyyətlərini tam həcmədə yerinə yetirib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin uzaqgören daxili və xarici siyasetini parlament səviyyəsində dəsteklemək üçün zəruri işlər həyata keçirilib.

Sədr diqqətə çatdırıb ki, Milli Məclisin payız sessiyasının mühüm bir dövrü Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə xalqımızın apardığı Vətən məharibəsi ilə eyni vaxta təsadüf edib. Qarabağın qurtuluşu uğrunda aparılan bu Vətən məharibəsində Azərbaycan parlamenti də qəlbən döyüş meydalarında oldu.

Ancaq bizim əsas mübarizə vasitəmiz parlament diplomatiyası idi. Erməni faşizminin iç üzünü və çirkin mahiyyətini ifşa etmek üçün lazımlı olan bütün tədbirlər görüldü.

Milli Məclisin əməkdaşlıq etdiyi ölkələrin parlamentlərinə və beynəlxalq parlament təşkilatlarına Milli Məclisin sədri, müvafiq komitə və dostluq qruplarının rəhbərleri tərəfindən 500-e qədər məktub göndərilib. Eyni zamanda, Milli Məclisin sədri və deputatlarımız yerli və xarici Kütləvi informasiya vasitələrində müntəzəm çıxışlar edib, xarici ölkələrdəki həmkarları ilə onlaysın görüşlər keçirib və telefon danışçıları aparıb, xalqımızın haqq işinə beynəlxalq dəstəyi təmin etmək üçün hər bir imkandan istifadə ediblər.

Vətən məharibəsində əldə edilmiş böyük Qələbə münasibəti ilə Milli Məclis ayrıca bir iclas keçirərek, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev və Azərbaycan xalqına Müraciət qəbul edib.

Bu müraciətində Milli Məclis Ermenistan-Azərbaycan Dağılıq Qarabağ münaqişəsinə beynəlxalq hüquq normaları və prinsipləri əsasında başa çatdırması münasibətə möhtərəm cənab Prezidenti təbrik edib, müdrik rəhbərəne göstərdiyi dəstəyə görə Azərbaycan xalqına minnətdarlığını bildirib.

Milli Məclisin sədri çıxışında qeyd edib ki, dövlətimizin ərazi bütövlüyünün müdafiəsi ilə əlaqədar yaralananların və şəhid ailələrinin təminatına dəstək məqsədi ilə möhtərəm Prezidentimizin Fərmanı ilə yaradılmış "YAŞAT" Fonduna Milli Məclisin deputatları, Aparatın və İşlər idarəsinin əməkdaşları tərəfindən 182 min manat vəsait köçürüllüb.

Sədr diqqətə çatdırıb ki, 1 ilə yaxındır bütün dünya, o cümlədən Azərbaycan pandemiya şəraitində yaşayır. Yeni reallıq Milli Məclisin fəaliyyətinə öz təsirini göstərəsə də, iş ahengini qoruyub saxlamaq mümkün olub. Komitə və komissiyaların iclasları videokonfrans formatında keçirilib.

Pandemiya şəraitinə baxmayaq, parlamentin beynəlxalq əlaqələrinin inkişafı sahəsində işlər davam etdirilib. Milli Məclisin sədri və deputatlarımız bir səra beynəlxalq təşkilatların videokonfrans formatında keçirilen toplantılarında iştirak və çıxış ediblər.

Deputatlar Gürcüstanda və Qırğızistanda keçirilən parlament seçimlərini, Moldovada keçirilən prezident seçimləri müşahidə ediblər.

Bir sıra xarici ölkələrin təmsilçiləri, o cümlədən safirleri Milli Məclisədə olublar.

Oktjabr ayında Azərbaycanda rəsmi səfərdə olan qardaş Türkiye Respublikası Büyük Millet Məclisinin sədri Müstafa Şentop Milli Məclisədə olub. O, bizim iclasımızda iştirak və çıxış edib. Bu çıxışında Cənab Mustafa Şentop Azərbaycanın haqq işinə qardaş Türkiyənin siyasi-diplomatik və mənəvi dəstəyini bir daha ifadə edib. Türkiyə nümayəndə heynətinin bu səfəri ölkələrimiz arasında birlik və qardaşlığın əyani nümayışı olub.

Bu səfərin gedişində Türkiyə və Azərbaycan parlamentlərinin sədrləri arasında əldə edilmiş razılaşmaya uyğun olaraq, Türkiyə Büyük Millet Məclisinin insan hüquqları komitəsinin tərkibində yeni bir alt komitə yaradılıb. Alt komitəyə Azərbaycanda Vətən məharibəsi zamanı Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən insan hüquqları sahəsində beynəlxalq norma və prinsiplərin pozulması faktlarının araşdırılması həvalə edilib.

Alt komitənin sədri və üzvləri Azərbaycanda olub, Milli Məclisin sədri və Baş prokuror ilə görüşüb. Onlar erməni faşistləri tərəfindən terror aktları töre-

YAP Biləsuvar rayon təşkilatının sədri Kamil Mirzəyev vəfat etmişdir

Yeni Azərbaycan Partiyası Biləsuvar rayon təşkilatının sədri Mirzəyev Kamil Səfer oğlu vəfat etmişdir. Partiyanın İcra Katibliyi mərhumun vəfatı ilə bağlı nekroloq dərc edib.

31.12.1954-cü ilde anadan olmuş Kamil Mirzəyev ali təhsilini Qırızı Əmək Bayraqlı Ordenli Qazaxıstan Kənd Təsərrüfatı İnstitutunun Aqrar sənaye kompleksi sahələrinin iqtisadiyyatı və idarə edilməsi (1986-1991) fakültəsində alıb. İkinci ali təhsilini isə Azərbaycan Beynəlxalq Universitetinin Hüquqşunaslıq (1998-2003) fakültəsində qazanıb.

Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı ASC-nin Cənubi Muğan Kanalı İstismarı İdarəsinin rəisi vəzifəsini də icra

etmiş Kamil Mirzəyev eyni zamanda, öz uğurlu ictimai-siyasi fealiyyəti ilə də tanınıb. Belə ki, Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvü olmaqla yanaşı, daim təşkilatın içinde yaxından iştirak edən Kamil Mirzəyev həkim partiyanın Biləsuvar rayon təşkilatının IV və IX konfranslarında sədr seçilmişdir. Rayon təşkilatının sedri olaraq Biləsuvarın inkişaf və tərəqqisində əməli fealiyyəti ilə seçilən Kamil müəllim eyni zamanda, parlament və prezident seçkiləri ərefəsindəki kampaniyalar dövründə, referendumlarda, həmçinin təbliğat və təşviqat işlərində xüsusi fəallığı ilə seçiləb, "Tərəqqi" medalı ilə təltif olunub.

YAP-in konfranslarında və

s. əhəmiyyətli tədbirlərində yaxından iştirak edən Kamil Mirzəyev daim partiyanın işində, fealiyyətində göstərdiyi xidmətləri ilə sedaqqətini nümayiş etdirib. Kamil Mirzəyevin əziz xatırı onu tanıyanların qəlbələrində həmişə yaşayacaq.

Allah rəhmət eləsin!
Yeni Azərbaycan Partiyasının İcra Katibliyi.

Fondun Müşahidə Surasının növbəti iclası keçirilib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ada Kütlevi İformasiya Vasitələrinin inkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütlevi İformasiya Vasitələrinin inkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu

Mixail Xodaryonok: "Prezident İlham Əliyev siyasi və strateji vəzifələri həll edən aləti yarada bildi"

"Ermənistən mümkünür ki, Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin hərbi hazırlığını və Ali Baş Komandanlıq tərəfindən qarşıya qoyulmuş məsələləri həll etmək bacarığını qiymətləndirə bilməyib". SİA xəbər verir ki, bunu "Vestnik Kavkaza"nın "Sosedi" (Qonşular) analitik informasiya programında Rusiya jurnalisti və hərbi şərhçisi Mixail Xodaryonok şərh edib. Onun sözlərinə görə, buna qədər bir çoxları birinci Qarabağ məharibəsindən analoji nəticə çıxarırdılar.

Rusiyalı ekspert: "Budur, münəqışə kifayət qədər qısa müddət ərzində başa çatdırıldı"

МИХАИЛ ХОДАРЁНОК

Xodaryonok əvvəlcə onda da bəzi şübhələrin olduğunu etiraf edib və bildirib ki, Prezident tərəfindən Azərbaycan Ordusunun qarşısına qoyulmuş məqsədlərin həyata keçirilməsinə, silahlı mübarizədə üstünlük elde etməsinə, hərbi hazırlıq və bacarıq məsələlərinə inamsız yanaşıb. Lakin Azərbacaycanın Silahlı Qüvvələri bu mərhələdə göstərdilər ki, qarşıya qoyulmuş məqsəd və vəzifələrin öhdəsindən gəlməyi bacarırlar.

"Və budur, münəqışə kifayət qədər qısa müddət ərzində başa çatdırıldı", deyə rus hərbi şərhçisi və jurnalisti bildirib.

Rusiyalı ekspert "Prezident İlham Əliyev siyasi və strateji vəzifələri həll edən aləti yarada bildi", deyə vurgulayaraq onu da bildirib ki, Azərbaycan həm de texniki cəhətdən təminatını yerine yetirdi, hərbi hazırlığını və bacarığını lazımlı olan səviyyəyə çatdırıdı, nəticədə müharibədə qalibiyəti əldə etdi.

Rövşən RƏSULOV

KİVDF İslahatları - novatorluğa və növbəti uğurlara yol açan yaşıl işıq!

Müasir Azərbaycan mətbuatının şərəfli, tarixi və milli salnaməsi kifayət qədər mükəmməl meyarlara söykənir və bu reallığın mənitiqi nəticəsidir ki, mətbuatımızın fəaliyyəti dünyada miqyasında da özünəməxsus yerə və rolə sahibdir. Çağdaş dövrümüzdə gerçəkləşən media çağırışları isə qarşıda növbəti yenilikləri ehtiva etməklə yanaşı, həm də müxtəlif ideyaların həyata keçirilməsinə zəmin yaratmadadır. Bu xüsusda, Prezident İlham Əliyevin ölkə mətbuatına verdiyi önəm və diqqət, jurnalistlərə qayığı, habelə mətbuat işçilərinin özünə ən yaxın köməkçi elan etməsi faktoru sübut edir ki, O, həqiqətən də jurnalistlərin dostu kimi tanınmaqdır, dəyərləndirilməkdədir.

Vətənini, dövlətini sevən, bu mühəddəsiye bağlı olan her bir jurnalist Prezidentinin ətrafında six birləşmək, ölkənin inkişafına, tərəqqisinə, xüsusiələ aparılan media siyasetinə öz töhfəsini verməkdə davam edir. Eyni zamanda, mətbuat işçilərinin sosial-məişət həyatlarının yaxşılaşdırılmasından, təmin olunmasından başlayaraq digər coxşaylı layihələrin gerçəkləşdirilməsinə qədər atılan adımların təməlində də qeyd edilən meyarlar dayanmaqdadır.

KİVDF-nin ən kiçik əməkdaşından tutmuş rəhbərliyinə qədər jurnalistlərə göstərilən diqqət və ehtiram əslində alışmadığımız, ya da unutduğumuz mükemmel təsirini göstərməkdədir

Beləliklə, Azərbaycan mətbuati yola salduğumuz 2020-ci ilde 145-ci ildönümünü qeyd etdi və bu dönmən ərzində Azərbaycan mediaşının lokomotivi rolunu oynayan daha bir gerçəklilik - Kütłəvi İnformasiya Vasitələrinin inkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu (KİVDF). Məhz Fondu yenilənməsi, eləcə də novatorluq missiyası çərçivəsində, həm də qısa müddətə böyük nailiyətlərə imza atması söz yox ki, biz jurnalistləri də sevindirdi, ruhlandırdı. Məhz mətbuatımızın da son zamanlarda sürətli və müsbət dəyişikliklərə doğru irəliləməsi reallığının KİVDF-dən başlandığını deyərsek, heç də yanılmarıq. Bəs nədir bu yeniliklər və müasir media mühitinə sirayet edən həmin reallıqlar?

Etiraf edək ki, son zamanlar dövlət başçısı cənab İlham Əliyevin dövlət qurumlarından başlayaraq digər mühüm strukturlarda apardığı İslahatlar öz uğurlu və müsbət nəticələrini göstərməkdədir. Kadrlar və fəaliyyət mexanizmlərindəki İslahatlar fonunda ölkədə demək olar ki, köhne nomenklaturaqlıq, bürokratik engellənmə vasitələri yox olmaqdadır. Xüsusiələ, yazı məsəbəqələrinin elan edilməsi məsələsindəki yeni nəfəs, yeni ab-hava mühiti isə qarşısındaki nailiyətlərə açılan qapı, yanan yaşıl işıq olaraq qiymətləndirilir.

**Uğurların davamlılığı
şərti əslində görülən əməli
işlərlə isbatlanmaqdadır**

Məhz KİVDF kimi mühüm, eləcə də strateji qurumda da bu siyasetə aparıldı və həmin siyasetin münbit, sevindirici nəticələri ardıcıl nailiyətləri, müvəffeqiyətləri

ilə göz önündədir. Əvvəlki rəhbərlikdən, eləcə də kadrlardan fərqli olaraq, bu gün KİVDF-yə rəhbərlik edən Fondu direktoru cənab Əhməd İsmayılov ortaya qoyduğu iş prinsipi hər bir jurnalistin, media qurumunun necə deyərlər, ürəyinçədir. Hətta bu qurumun saatında belə, nəzərlərə xoş ovqat, əhvalruhiyyə, əsl media mühiti bəxş edən yeniliklər göz oxşamaqdadır. KİVDF-nin ən kiçik əməkdaşından tutmuş rəhbərliyinə qədər jurnalistlərə göstərilən diqqət və ehtiram, əslində alışmadığımız, ya da unutduğumuz mükemmel təsirini göstərməkdədir. Uğurların davamlılığı şərti isə əslində görülən əməli işlərlə isbatlanmaqdadır.

**Medianın inkişafına dəstək
layihələri üzrə elektron
informasiya bankı: uğurlar,
layihələr, ortaya qoyulan re
al və mükemmel iş prinsipi!**

KİVDF-nin ilk uğur faktoru medianın inkişafına dəstək layihələri üzrə elektron informasiya bankının təqdim edilməsidir. Məhz bənərəfənək, media inkişafını dəstekləyən layihələrə dair elektron qaydada həyata keçirilməsinə təmin etmək üçün yaradılmışdır. Fondu saytında bu barədə vurgulanır: "Medianın inkişafına dəstək layihələri üzrə elektron informasiya bankı" dövlət və cəmiyyət üçün əhəmiyyət kəsb edən, həbələ kütłəvi informasiya vasitələrinin fəaliyyətinin təkmilləşməsini nəzərdə tutan və inkişafını dəstekləyən layihələrin elektron qaydada həyata keçirilməsinə təmin etmək üçün yaradılmışdır.

Məhz həmin informasiyadan da bəlli olur ki, medianın inkişafına dəstək layihələri üzrə elektron informasiya bankı media subyektləri və nümayəndələri ile Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütłəvi İnformasiya Vasitələrinin inkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu arasında müsəbiqələrə dair elektron informasiya mühadiləsini təmin etməklə sürətli və operativ fəaliyyətin həyata keçirilməsinə zəmin hazırlayıb, heba hələ bu sahədə elektron informasiya mühitini mükəmməlliklə formalasdırıb.

in tamliğının və etibarlılığının təmin edilməsi "Medianın inkişafına dəstək layihələri üzrə elektron informasiya bankı"nın digər əsas məqsədləri öz həllini tapıb.

Yalnız KİVDF-də kadr və struktur İslahatları aparıldığdan sonra bütün səni əngəller aradan qaldırıldı

Yeri gəlməkən, daha əvvəllər KİVDF-nin elan etdiyi müsəbiqələrində və layihələrində regionlarımda fəaliyyət göstərən jurnalist-

Jurnalistlərin elmi və praktik cəhətdən təkmilləşdirilmələrinə hesablanmış bu kimi tədbirlərin baş tutmasında bir sıra mövzulara toxunulmaqla yanaşı, həm də kibertəhlükəsizlik məsələləri barədə də fikir mübadilələri aparılıb. Əbəs deyil ki, belə təlimlərdən biri də məhz "Media kibertəhlükəsizlik" mövzusunu ehətə edib. Burada KİVDF ilə partnörlük edən şirkətlərin, bir sıra dünyaca məşhur nüfuzlu media qurumlarının də rolunu qeyd etmək lazımdır.

lərimiz bir sıra bürokratik əngəllerle qarşılaşır, işritaklarını təmin etməkda çətinliklər çekir, hətta yarı yoldan geri dönerək, ruhdan düşürülər. Əlbətə, belə bir vəziyyət media məkanımıza heç də xoş münasibət yaratmırıb. Yalnız KİVDF-də kadr və struktur İslahatları aparıldığdan sonra bütün bu ki-mi səni əngəller aradan qaldırıldı və artıq regiondakı həmkarlarımız da müsəbiqə və layihələrə rahatlıqla qatılır, qalıbler sırasında yer alırlar. Bu da söz yox ki, medianın inkişafına dəstək layihələri üzrə elektron informasiya bankının regionlarda fəaliyyət göstərən kütłəvi informasiya vasitələrinə və jurnalistlərinə verdiyi böyük töhfələrənən biridir.

**KİVDF təlimləri: jurnalistlər
elmi və praktik cəhətdən
təkmilləşdirilirler**

KİVDF rəhbərliyinin ideyası və təsisi əsasında Fondu sənədlerin təlimlər də reallaşdırıb ki, bu təlimlər media əməkdaşlarının geləcək fəaliyyətlərinə öz müsbət təsirlərini göstərir. Onu da nəzərə alarsaq ki, COVID-19 pandemiyası dünyani öz tehlükəsi altında saxlayır və jurnalistlərinin fəaliyyətlərinə də öz mənfi nəticələrini verir, bu zaman KİVDF-nin təlimlərinin onlayn qaydada keçirilməsi təşkilinin də yüksək səviyyədə həyata keçirildiyini qeyd edə bilərik.

edən jurnalistlər iştirak ediblər. Respublikanın regionlarında fəaliyyət göstərən media nümayəndələri də təşkil olunan təlimlərdə xüsusi fealiyyətləri ilə seçiliblər.

Jurnalistlərin sosial-məişət qayğıları KİVDF rəhbərliyinin daimi nəzarətindədir

Qeyd etdiyimiz kimi, KİVDF rəhbərliyi problemləri həttə ən kiçik detallara qədər təhlil edir, onların aradan qaldırılması üçün maksimum fəaliyyətini göstərir. Bu məqam isə hadisələrə doğru qiyamet verməyi bacaran media adamları tərəfindən yüksək qiymətləndirilməkdədir. Məsələn, bir müddət əvvəl jurnalistlər üçün tikilmiş binaların sosial və s. vəziyyətlərinin yaxşılaşdırılması üçün əməli addımlar atıldı. O cümdən, daha əvvəller mövcud olan və mediada da işıqlandırılan məsələlər də öz həllini tapmaq üzərdir. Binaların həyətində təhlükəsizlik kameralarının sayı artırılıb, ictimai nəq-

KİVDF

Qezet redaksiyalarına maliyyə yardımı...

Külliyyat İnförmasiya Vasitələrinin inkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu qezet redaksiyalarına maliyyə yardımının göstərilməsi üçün təşkil edilmiş müsəbiqənin nəticələrini elan edir

liyyatdan istifadə edən jurnalistlərin gedis-gelişlərini asanlaşdırmaqları üçün qurulan Baku-Kart sistemi, bankomat və qarşıda dayanan digər məsələlər də diqqətdə saxlanılmadıqda davam edir.

KİVDF öz əməli, səməralı fəaliyyətləri, ideyaları, təşəbbüs və uğurları ilə bu inamı, etibarı öz ətrafında kifayət qədər qazanıb, formalasdırıb

Yəni fakt budur ki, KİVDF rəhbərliyi jurnalistləri narahat edən bir sıra məsələlərin həllində elində olan bütün imkanlarından maksimum istifadə etməkdədir. Mənzilərin ödəniş haqlarının əvvələk rəhbərlik tərəfindən yüksək məqdarada təyin olunması bir çox jurnalistlərin bu ödənişləri edə bilməməsinə öz mənfi təsirlərini göstərirdi. Artıq bu məsələ də öz həllini tapıb və qarşıda növbəti münbit nəticələri gözləməyə dəyər. Çünkü yeniləmiş və öz işinən öhdəsindən layiqcə gələn KİVDF-nin direktoru Əhməd İsmayılov və Fondu əməkdaşları artıq öz əməli, səməralı fəaliyyətləri, ideyaları, təşəbbüs və uğurları ilə bu inamı, etibarı öz ətrafında kifayət qədər qazanıb, formalasdırıblar.

Sonda isə Azərbaycanın Zəfər və Qələbə, Qarabağımızın işğalından azad olunması ilə bağlı təbrikimizlə yanaşı, biz qarşidan gələn 2021-ci ilde KİVDF-yə də böyük nüfuzlu işlərə imza amasını arzu edir, Azərbaycanın müstəqil və müasir media məkanında tətbiq edəcəyi iş prinsiplərini geniş spektorda əhatədirməcəyinə inandığımızı əminliklə vurğuluyırıq. Qarşidan gələn Dünya Azərbaycanlılarının Hemşərilik Günüüz və yeni iliniz uğurlu olsun!

Rövşən RƏSULOV

Ermənistanda 2021-ci ilin dövlətin

Dekabrim 10-da Ermənistan parlamenti 2021-ci il üçün dövlətin bütçə layihəsini qəbul etmişdir. Layihənin qəbul edilməsi ilə bağlı müzakirələrdə iştirak edən 98 deputatdan 84-ü layihənin lehini, 14-ü isə əleyhinə səs vermişdir. Bu o deməkdir ki, bütçə layihəsi 85.7% səslə qəbul edilmişdir. Müxalif "Çıçəklənən Ermənistən" fraksiyası səsvermədə iştirak etməmiş, "Parlaq Ermənistən" fraksiyası isə layihənin əleyhinə səs vermişdir. Bütçə layihəsində gözləniləndən daha yaxşı proqnozların yer almasına baxmayaraq Ermənistanda gələn il istər iqtisadi, istərsə də sosial baxımdan mövcud olacağı gözlənilən şəraitit və Ermənistən maliyyə imkanlarını nəzərə alıqda bu proqnozlar ilə bağlı şübhələr yaranır. Ona görə də bütçə layihəsində yer almış proqnozları və onların reallaşdırılması imkanlarını nəzərdən keçirək.

Bütçə layihəsi

Qəbul edilmiş bütçə layihəsinə yer alan proqnozlara əsasən 2021-ci ildə bütçə galirləri 2.87 milyard ABŞ dolları (bundan sonra dollar), bütçə xərcləri isə 3.52 milyard dollar həcmində olacaqdır. Belə olan halda 648 milyon dollar həcmində bütçə kəsrini formalasacaqdır (ÜDM-in 5.3%-i). 2021-ci ildə bütçə layihəsinin ilkin versiyası ile müqayisədə qəbul edilmiş layihədə bütçə galirləri 144 milyon dollar azaldılmış, bütçə xərcləri isə 14 milyon dollara qədər artırılmışdır. Neticədə, bütçə kəsrinin həcmi ilkin olaraq proqnozlaşdırılan 520 milyon dollardan (ÜDM-in 4.1%-i) 128 milyon dollar daha çox olacaqdır.

Bütçə layihəsində eyni zamanda növbəti il üçün iqtisadiyyatın artım proqnozu da yer almışdır. Proqnozlaşdırılan bütçə göstəricilərinin dəyişməsi nəticəsində iqtisadiyyatın artım proqnozu da yenilənmişdir. Bütçənin noyabrda müzakirə edilmiş ilkin versiyasında Ermənistən iqtisadiyyatının 2021-ci ildə 4.8% artacağı proqnozlaşdırılsa da qəbul edilmiş edilmiş sonuncu layihədə bu rəqəm 3.2%-ə endirilmişdir. 2021-ci ildə inflasiya səviyyəsinin isə 2.5%-5.5% aralığında dəyişəcəyi proqnozlaşdırılmışdır.

Bütçə layihəsinin parlamentdəki sonuncu müzakirəsi zamanı Ermənistən maliyyə naziri qeyd etmişdir ki, ÜDM-in gələn il üçün proqnozlaşdırılan 3.2%-lik artımının eldə edilməsi üçün iqtisadi sahədə böyük səylərə və səməralı fəaliyyətə ehtiyac vardır. Nazir eyni zamanda qeyd etmişdir ki, 2021-ci il üçün bütçə layihəsi qəbul edilmiş ümumi fiskal qaydalar əsasında hazırlanısa da Ermənistən fiskal konsolidasiya siyasetinin həyata keçirilməsini zəruri edir. Ermənistən iqtisadi vəziyyət ilə bağlı beynəlxalq maliyyə təşkilatları tərəfindən hazırlanan hesabatlarda da Ermənistən fiskal konsolidasiya siyasetinin həyata keçirilməsinin vacib olduğu vurgulanır. Ona görə də Ermənistən hökuməti 2021-ci ildə bu istiqamətdə tədbirlərin görürləcəyi ilə bağlı fikirləri irəli sürür. Lakin, bu siyasetin həyata keçirilməsi üçün fiskal sahada buna imkan yaradacaq mənəvə imkanları mövcud olmalıdır. Ermənistənda isə gələn il belə imkanların olacağına inanmaq çətinidir. Ümumiyyətlə, bu siyasetin həyata keçirilməsi üçün Ermənistən hökuməti iki vasitədən istifadə edə bilər.

Bütçə galirlərinin artırılması. Zəif iqtisadi aktivlik şəraittində bütçə galirlərinin artırılması çətinidir. Ona görə ki, iqtisadi aktivlik zəif olduğunda bütçə galirlərinin formalaşmasında əsas rol oynayan vergi galirlərinin də həcmi aşağı düşür. Onu nəzərə alsaq ki, Azərbaycanın işgal edilmiş torpaqları azad etmə-

si Ermənistən iqtisadi vəziyyəti gürgünlaşdırılmışdır və bu vəziyyət gələn il də davam edəcəkdir o zaman vergi galirlərinin artacağını gözləmek olmaz. Bundan əlavə Ermənistən fəaliyyət göstərən və böyük həcmində vergi ödəyən şirkətlərin böyük hissəsi işğal edilmiş ərazilərdə resursları talan etməkla məşğul idir və galirləri bu ehtiyatlar hesabına formalasır. Həmin resurslara çıxış imkanlarının azalması isə həmin şirkətlərin müflüs olmasına və ya fəaliyyətlərinin əhəmiyyəti dərəcədə daralmasına səbəb olacaqdır. Belə olan halda vergi galirlərini artırmaq

Lakin, Ermənistən iqtisadi bərpə prosesinin gələn il nə zaman başlayacağı malum deyil və bu böyük ehtimal ilk yarımdən tez olmayacağıdır. Hətta başlaşa belə bu proses suretlə getməyəcəkdir. İkinci Qarabağ Mührəbəsinin Ermənistən yaratmış olduğu iqtisadi və sosial problemlər bərpə prosesinin əsaslı şəkildə ləngiməsinə səbəb olacaqdır. Digər tərəfdən isə Ermənistən xarici borc cəlb etmək imkanlarının mehdud olması və əlavə borçlanmanın yarada biləcəyi maliyyə problemləri borc hesabına inkişf edən iqtisadiyyat üçün sürtülli bərpə imkanları yaratmayacaqdır.

seyri-mümkündür. Ona görə də gələn il Ermənistən hökumətinin proqnozlaşdırıldığı bütçə galirlərini belə toplaya biləcəyi sənədindədir.

Nümunə üçün Kalbəcər rayonunda yerleşən Söyüldü Qızıl yatağı göstərmək olar. Belə ki, Azərbaycan Kəlbəcər rayonunu işgaləndən azad etdiyindən bu yataq Azərbaycanın nezərətine keçmişdir. Bu yataqda fəaliyyət göstərən Ermənistən "GeoProMining" şirkəti isə Ermənistənə en böyük vergi ödəyicilərindən biridir. Belə ki, bu şirkət 2020-ci ildə ilk 9 ayında dövlət bütçəsində 34 milyon dollar həcmində vergi ödəmək Ermənistən dördüncü en böyük vergi ödəyicisinin fəaliyyətinin dayanması bütçə galirlərinin əsaslı şəkildə azalacağını deməyə imkan verir. Bundan başqa Ermənistənə onurla şirkət öz fəaliyyətlərini işgal edilmiş torpaqlardaki ressurslar, xüsusilə də qiymətli metallar hesabına qeyri-qanuni şəkildə həyata keçirirdi. Bu şirkətlərin də vergi ödəye bilməməsi bütçə galirlərinin azalmasına şərait yaradacaqdır.

Belə bir vəziyyətdə Ermənistən hökumətinin gələn il üçün bütçə galirlərinin həcmi 2020-ci il ilə müqayisədə 391 milyon dollar çox proqnozlaşdırılmış onu göstərir ki, verilmiş proqnoz reallığı eks etdirmir. Ermənistən iqtisadiyyatında böyük paya sahib olan mədən sənayesi sahəsində fəaliyyət göstərən şirkətlərin işgal edilmiş torpaqlardakı xammaldan məhrum olması bütçə galirlərinin azalmasına əsaslı şəkildə təsir edəcəkdir. Gələn il üçün bütçə galirlərinin artırılması daha çox pandemiyənin aradan qalxacağı və iqtisadi aktivliyin bərpə edilecəyi ilə əlaqələndirilir.

İstəsə belə onun bütçə xərclərini artırmaq imkanları azdır.

Ermənistən hökumətinin bütçə xərclərini artırmaq imkanının olmaması və eyni zamanda bütçə kəsrinin azaldılması üçün bütçə xərclərini azalda biləməsi onu bütçə xərclərini mümkün en yüksək seviyyəde saxlamağa məcbur edir. Cəri il ilə müqayisədə bütçə xərclərinin gələn il 75 milyon dollar çox olacaq proqnozlaşdırılır. Gələn il Ermənistənə kəskin iqtisadi və sosial problemlərin mövcud olacağı şəraitdə hökumətin bütçə xərclərini cəmi 75 milyon dollar artırmaq imkanına malik olması Ermənistən hökumətinin çıxılmaz vəzifədə qaldığını göstərir. Ona görə də deya bilar ki, bütçə vasitələri hesabına Ermənistən hökuməti dəyim böyük zərərləri aradan qaldıra biləmeyecekdir və bu da iqtisadi vəziyyətin daha da gürgünleşməsinə imkan yaradacaqdır.

Ermənistənə istər bütçə galirlərinin artırılması, istərsə də bütçə xərclərinin azaldılması imkanlarının olmaması onu deməyə əsas verir ki, gələn il hökumətin fiksal konsolidasiya siyasetini həyata keçirmək imkanları məhdud olacaqdır. Ona görə də ehtimal etmək olar ki, hökumət fiksal konsolidasiya siyasetini həyata keçirməkə bülətən ÜDM-in 5.3%-i seviyyəsində saxlayacağına ümidi etdiyindən bu siyasetin həyata keçirilə biləmediyti şəraitdə bu göstərici daha yüksək olacaqdır. Belə olduğu halda isə Ermənistən hökuməti yene xarici borc cəlb etmək məcburiyyətində qalacaqdır.

Bütçə kəsrinin maliyyələşdirilməsi vasitələri

Bütçə kəsrinin maliyyələşdirilməsi gələn il Ermənistən üçün əsas problemlərdən biri olacaqdır. Ona görə də bu problemi aradan qaldırılması üçün fiksal konsolidasiya siyasetində istifadə ilə yanşı hökumət nümayəndələri tərafından başqa vasitələrin istifadəsi ilə bağlı da təkliflər irəli sürülmüşdür. Belə ki, 2021-ci il üçün qəbul edilmiş bütçə layihəsi barədə danişan Ermənistən yeni iqtisadiyyat naziri qeyd etmişdir ki, bütçə kəsrinin maliyyələşdirilməsi üçün üç vasitədən istifadə edilə bilər: daxili və ya xarici borc, dövlət mülklərinin özülləşdirilməsi, kəmiyyət asanlaşdırılması (quantitative easing). Bu vasitələrin tətbiqi imkanlarını nəzərdən keçirək.

Borc cəlb edilmesi. Xarici borcun cəlb edilmesi bu istiqamətdə Ermənistən hökuməti tərəfindən ən çox istifadə edilən vasita olmuşdur. Bunun nəticəsidir ki, Ermənistən xarici borcu suretlə artmışdır və bu ilin sonuna ÜDM-in 67%-ne çatacağı gözlənilir. Lakin, istər dövlət borcu təhlükəli səviyyəyə çatdıqdan sonra, istər beynəlxalq reytingləri pisləşdiyindən, istərsə də pandemiya ilə əlaqədar xarici borc cəlb etmək imkanları azaldıqdan böyük həcmində xarici borcun cəlb edilməsi Ermənistən üçün ətəkdir. La-

büdcə layihəsinin tətbiq imkanları

kin, başqa ümid edəcəyi yol da yoxdur. Daxili borclanmaya gəldikdə isə, Ermənistanda azalan iqtisadi aktivlik və artan iqtisadi problemlər şəraitində daxili borcun cəlb edilməsi imkanları demək olar ki, yoxdur. Ermənistanda gələn il mövcud olacaq iqtisadi və sosial problemlər ister yığında olan əmanetlərin erimesinə, isterse də biznes fealiyyətinin zəifləməsinə səbab olacaqdır. Belə olan şəraitdə daxili borcun cəlb edilməsi mümkün olmayacaqdır.

Dövlət mülklərinin özəlləşdirilməsi. İqtisadiyyat naziri tərefindən bu vasitədən istifadənin təklif edilməsi iqtisadi vəziyyətin nə dərəcədə pis olmasından və hökumətin çərəsiz qalmasından xəbər verir. İlk olaraq onu qeyd etmək lazımdır ki, bu vasitə ilə kifayət qədər maliyyə vəsaiti toplamaq mümkün deyildir və bu dayanıqlı maliyyəlaşma mənbəyi hesab edile bilməz. Digər tərefdən dövlət mülklərinin dəyeri yüksək olsa belə bu mülklərin alınması üçün ölkə daxilində iqtisadi subyektlər kifayət qədər maliyyə vəsaitlərinə malik deyildir. İstər biznes fealiyyətinin kifayət qədər zəifləməsi (hansı ki gələn il də davam edəcəkdir), isterse də əhalinin maddi vəziyyətinin pişləşməsi dövlət mülklərinin özəlləşdirilməsi imkanlarını aradan qaldırır. Xarici investitorlar isə ister siyasi, isterse də iqtisadi baxımdan qeyri-müyyən-

liklərin hökm sürdüyü ölkədə dövlət mülklərinə investisiya yatırmaz. Bütün bunları nəzərə alaraq deyiblər ki, büdcə kəsrin dövlət mülkləri hesabına özəlləşdirilməsi real və səmarəli vasitə deyildir.

Kəmiyyət asanlaşması. Ümumiyyətə, kəmiyyət asanlaşması pul siyasetinin instrumentidir və iqtisadiyyat naziri tərefindən bu instrumentdən büdcə kəsrin maliyyələşdirilməsi üçün istifadə edilməsi təklifi tezəcüblüdür. Kəmiyyət asanlaşması adətən iqtisadi aktivliyi artırmaq üçün həyata keçirilir və bu məqsədə iqtisadi subyektlərin maliyyə elçatanlığı faiz dərəcələrinin azaldılması ilə yüksəldilir. Əger kəmiyyət asanlaşmasının həyata keçirilməsinin büdcə kəsrin maliyyələşdirilməsinə dələyi təsiri olsabələ hazırlı vəziyyətdə buna getmək Ermənistən hökuməti üçün səmərəli ola bilmez. Ona görə ki, kəmiyyət asanlaşmasının həyata keçirilməsi inflasiya risklərini artırır. Onsuzda Ermənistanda inflasiya gözləntiləri yüksəkdir. Kəmiyyət asanlaşmasına gedilərsə bu qiyamətlərin sürətə artmasına şərait yarada bilər. Təsadüfi deyildir ki, noyabrda Ermənistən Mərkəzi Bankı son beş ilde ilk defə olaraq yenidən maliyyəleşmə üçün təyin edilən faiz dərəcəsini 1% artıraraq 5.25% səviyyəsinə qatdırılmışdır. Bu bir daha onu göstərir ki, Mərkəzi Bank kəmiyyət asanlaşmasına de-

yil, əksinə inflasiyanın qarşısını almaq üçün faiz dərəcələrinin artırılmasına çalışır. Digər tərefdən isə Ermənistən kəmiyyət asanlaşmasını həyata keçirmək üçün kifayət qədər maliyyə resurslarına malik deyildir.

Iqtisadiyyat naziri tərefindən büdcə kəsrin maliyyələşdirilməsi ilə bağlı irəli sürülen təkliflərin təhlili onu göstərir ki, Ermənistən üçün hazırkı durumda büdcə kəsrini maliyyələşdirmək üçün en real olan vasitə hemişə olduğu kimi borc cəlb etməkdir. Qeyd edilən digər vasitələr ilə büdcə kəsrini maliyyələşdirmək mümkün deyildir. Ona görə də deyə biler ki, iqtisadiyyat naziri bu formada çıxış edərək Ermənistən büdcə kəsrini maliyyələşdirmək üçün xarici borcdan başqa variantların da olduğunu diqqətə çatdırmaq istəmişdir. Lakin, realliqda Ermənistən xarici borc cəlb etməkdən başqa yolu yoxdur. Ona görə də qarşıdan gələn illərdə Ermənistən dövlət borcu riskli seviyyədə qalmaqdə davam edərək ölkənin maliyyə təhlükəsizliyi üçün təhdidlər formalasdıracaqdır.

Notice

Ermənistən hökuməti tərefindən 2021-ci il üçün büdcə layihəsi qəbul edilsə də apardığımız təhlilər layihədə yer alan proqnozların mövcud reallığı eks etdirmədiyini göstərir. İkinci Qarabağ Müharibə-

sinin və pandemiyanın Ermənistən iqtisadiyyatına vurduğu zərər gələn il üçün iqtisadi artım perspektivləri vəd etmir. Bununla yanaşı pandemiyanın yayılmasının hələ də davam etməsi və gələn il nə zaman bitacığının malum olmaması iqtisadi berpa prosesini əsaslı şəkildə lengidəcəkdir. Ona görə də bu amillər büdcə proqnozlarının etibarlılığını şübhə altına alır. Proqnozların reallığı eks etdirməməsini hökumət nümayəndələrinin çıxışlarından da hiss etmek mümkündür. Xüsusilə də 2021-ci il üçün büdcə layihəsinin parlamentdəki müzakirələri zamanı maliyyə nazirinin inamsız çıxışı və gələn il üçün verilmiş iqtisadi artım proqnozunun həyata keçirilməsinin çətinliyi ilə bağlı səsləndirdiyi fikirlər hökumətin özündə də inamsızlığın olduğunu göstərir. Sadəcə olaraq hökumət nümayəndələri siyasi gərginliyi azaltmaq məqsədilə gələn il üçün müsbət proqnozlar verməyə çalışırlar. Bundan başqa Ermənistən müxalif tərefindən də oxşar fikirlər səsləndirilir. Büdcə layihəsinin parlamentdəki müzakirələri zamanı "Parlaq Ermənistən" fraksiyası layihənin əleyhinə səs vermesinin əsas səbəbi kimi layihənin reallığı eks etdirmədiyini göstərmüşdür.

2020-ci ilde olduğu kimi gələn il də maliyyə sahəsində Ermənistən üçün en böyük problem büdcə kəsrinin yüksək olması olacaqdır. Ona

göre də hökumət nümayəndələri ididən büdcə kəsrin hacminin optimallaşdırılması üçün istifadə edilməsi planlaşdırılan vasitələr ilə bağlı fikirlərini bölüşür. Bu vasitələrə fiskal konsolidasiya, dövlət mülklərinin satışa çıxarılması, kəmiyyət asanlaşması və xarici borcun cəlb edilməsi aiddir. Apardığımız təhlilər göstərir ki, Ermənistən gələn il fiskal konsolidasiya həyata keçirmək imkanları məhdud olacaqdır, dövlət mülklərinin satışa çıxarılması və kəmiyyət asanlaşması kimi vasitələr isə büdcə kəsrin maliyyələşdirilməsi üçün uyğun deyildir və yetərsizdir. Ona görə də dövlət borcunun riskli seviyyədə olmasına baxmayaraq büdcə kəsrin maliyyələşdirilməsi üçün Ermənistən xarici borc cəlb etmə məcburiyyətində qalacaqdır. Bu isə onu deməyə əsas verir ki, ən azı qısa müddəli perspektivdə Ermənistən dövlət borcu riskli seviyyədə qalmaqdə davam edəcəkdir və ölkənin iqtisadi müstəqilliyi üçün tehdid olaraq qalacaqdır. Ona görə də 2020-ci ilde olduğu kimi gələn il də Ermənistən hökumətin büdcə layihəsinin dəyişməsi ehtimalları böyükür.

**Orxan Bağırov,
Beynəlxalq Münasibətlərin
Təhlili Mərkəzində aparıcı
məsləhətçi**

Ermənistən təzminat problemi: Azərbaycan daha nələrdə udur?

Tələsmayək və xeyrimizə həll olunacaq növbəti qələbəmizi gözləyək!

Azərbaycanın Qarabağın azadlığı uğrundakı 44 günlük zəfer yürüşündən sonra Ermənistanda cərəyan edən hadisələr çərçivədən çıxdı və bu gün ağır siyasi-iqtisadi böhran içinde çabalayan ölkə, demək olar ki, vətəndaş mühərabəsi astanasına çatıb. Məsələ ondadır ki, ermənilərin müxalif siyasi istebləşmişiyət yalnız məğlubiyyət səbəbi ilə deyil, həm də Ermənistən qarşıda gözəyən daha ağır vəziyyəti artıq indi dən görməyə başlayıblar və bu səbabən baş nazir Nikol Paşinyanın istefasını tələb etməkdərlər.

Ermənistən həmin situasiyadan çıxməq şansları varmı?

Gözənlənilən və nəticəsi düşmən ölkə üçün çox ağır olan məsələ isə 30 il çapılı-taladığı, dağıdıb məhv etdiyi ərazilərimizin mehv edilməsinə, təbii sərvətlerimizin istismarına, milli-mədəni və dini ocaqlarımıza yər üzündən silməsinə, yüz mənlərlə insanlarımıza vurduğu mənəvi ziyanə gərə Azərbaycana ödəniləcək kompensasiya ilə bağlıdır.

Bələliklə, Ermənistən vəziyyətdən necə çıxa bilər? Yaxud, Ermənistən həmin situasiyadan çıxməq şansları varmı? Suallar çıxdı və onların bir qismını təhlil edib ilginc nəticələr hasil etmək mümkündür.

İkinci məsələ budur ki, dəyişmiş ziyanın miqdarı necə aparılacaq? İlk önce yaranan daha bir sual budur ki, təzminatın qiymətləndirilmesini hansı tərəf müəyyənəşdirəcək. Etiraf edək, bu məsələdə tərəfi işlərə, söz yox ki, səslənəcək rəqəm müxtəlif dairələr tərefindən obyektivlik kimi qəbul edilməyecek. Çünkü bu işə məhz xarici ölkələrin nüfuzlu auditor təşkilatları cəlb olunmalıdır ki, həmin işin davamı beynəlxalq məhkəmələrdə də qəbul edilsin, Azərbaycanın obyektivliyi dəyərləndirilsin.

Beynəlxalq Femida elə avtorite malik olmalıdır ki, verilən qərar etrafında əlavə heç bir müzakirə aparılmasın

İkinci məsələdə - məhkəməyə galinca isə, burada da nüfuz öz sözünü deməlidir. Beynəlxalq Femida elə avtoritetə malik olmalıdır ki, verilən qərar etrafında əlavə heç bir müzakirə aparılmassis. Misal üçün, Avropa məhkəməsi, hətta Londonun arbitraj məhkəməsi.

Üçüncüsü isə en əsas məqamlardır. Ehtimal edək ki, Azərbaycan Ermənistən 50-80 milyardlıq həc-

mində təzminat ödəyəcəyi məhkəməni udur və bizim xeyrimizə verilən qərardan sonra düşmən ölkənin razılaşmadan başqa heç bir çərəsi qalmır. Bu zaman iqtisadiyyatı, büdcəsi çökəmiş erməni tərəfi necə etməlidir, təzminati necə və nə ilə ödəməlidir? Burada Ermənistən iki variantı qalır:

Birincisi, hər hansı ərazilərin, məsələn Zəngəzurun kompensasiya yerinə bütövlükde, yaxud böyük bir hissəsinin Azərbaycana təhvil verilmesi.

İkincisi isə, Ermənistən bundan sonra heç vaxt Qarabağın statusu məsələsini qaldırmayacaq və s. Lakin Azərbaycan tərefindən buna gedəcəyini gözləmək, ümumiyyətə, olmaz. Çünkü Prezident İlham Əliyevin da vurğuladığı kimi, bundan sonra heç bir status barədə

danışılmayacaq və həmin məsələ artıq birdəfəlik qapadılub.

Ermənistən dövlət olaraq imtiyazlarını, müstəqilliyini, suverenliyini itirir və sadəcə, xəritədə coğrafi məkan olaraq qalır

Lakin növbəti inandırıcı görünməyən, lakin sadəcə ehtimal edilə bilinəcək variant da var - bu borcu Ermənistən yerinə Rusyanın, Avropa İttifaqının, yaxud ABS-in ödəməsi. Yəni bu ölkələr Ermənistən təzminatının ödənilməsini üzərlərinə götürür və sonradan öz siyasi və s. yararlarını bu ölkənin sənəsine gökməklə çıxarmağa başlayır. Onda da belə nəticəyə geləcək olar ki, artıq Ermənistən ümumiyyətə, dövlət olaraq imtiyazlarını, müstəqilliyini, suverenliyini itirir və sadəcə, xəritədə coğrafi məkan olaraq qalır, heç bir siyasi, iqtisadi

və s. qərarlar vermek imkanına malik olmur, bu vəziyyətdə hətta kəskin, kütłəvi emiqrasiya baş qaldırır, taleyi öz əlinde olmayan erməni xalqı ölkəni kütłəvi şəkildə tərk edir.

Əlbəttə, bu məsələləri daha çox yuxarıda qeyd edilən dairələr həll etmək, qərar çıxarmaq gücündədir. Söz yox ki, Azərbaycanın haqlı əzabları tərəflərinin bu xüsusda mütləq şəkildə nəzərə alınması şartı ilə. Ona görə də, əminliklə ifade etmək mümkündür ki, Ermənistən hərəkət etməsə, hansı məsuliyyətdən boynu qaçırmışa belə, təzminat tələbindən yaxasını qurtara biləmeyecek. Bu baxımdan, Azərbaycan xalqını və dövlətini qarşıda da bir qəlebə gözləyir, tələsməyə...

Rövşən RƏSULOV

Ermənistən bir qrup hüquqşunas Paşinyanın həbsi ilə bağlı baş prokurora müraciət edib

Ermənistən bir qrup hüquqşunas ölkənin baş naziri Nikol Paşinyanın həbsində cinayət işinin açılması ilə bağlı baş prokurora müraciət ünvanlayıb. trend xəbər verir ki, müraciəti imzalayanlar N.Paşinyanın dövlətə xəyanət ittihamı ilə həbsini tələb edir. Müraciət N.Paşinyanın Ermənistən-Azərbaycan dövlət səhərinin demarkasiyası ilə əlaqədar açıqlamaları ilə bağlı edilib. Sənədi 20 hüquqşunas imzalayıb. Qeyd edək ki, Ermənistənə noyabrın 10-dan etibarən Nikol Paşinyanın istefası ilə əlaqədar etiraz aksiyaları keçirilir.

2020-ci il çoxəsrlilik tariximizin ən parlaq səhifəsini - Zəfər Günüünü yazdı

Əvvəli-Səh-9

Azərbaycan 27 ildən artıq gözlədiyi ədaleti, beynəlxalq hüququ bərpa etdi, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamelerini icra etdi. Azərbaycan münaqişənin həlli prosesini uzatmaq üçün illərdir beynəlxalq ictimaliyətialdadan Ermənistana və ona bu isteyini yerine yetirməkdə dəstək göstərən havadarlarına 44 gündə həyata keçirdiyi "Dəmir yumruq" əməliyyatı ilə göstərdi ki, özü bir güc sahibidir, yeni reallıqlar yaradıb, hər kəs bi reallıqlarla barışmalıdır.

Bir sözə, bu gün şərtləri Azərbaycan diktə edir. Hansı ki, əvvəller işgalçı Ermənistana havadarlıq edən dövlətlər Azərbaycana işğalla barişmığı diktə edirdilər. Azərbaycan beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə uyğun ədaletli mübarizəsi, Müzəffər Ali Baş Komandanının qətiyyətli mövqeyi, rəşadətli ordusunun gücü, qüdrəti sayəsində nəinki regionu, bütövlükde dünyani terror və faşizm təhlükəsindən xilas etdi. Dünya üzrə müəyyənləşmiş xarici siyaset kursunu dəyişdi, hər tarixinə yeni səhifə yazdı. Hazırda Azərbaycanın ikinci Qarabağ müharibəsində istifadə etdiyi taktiki üssülər dünya hər elmi üçün yenilik kimi qəbul edilərək beynəlxalq ekspertlər tərəfindən tehlil edilir. Dövlətimizin başçısı, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qətiyyəti, megrur, yenilməz xalqımızın iradesi, rəşadətli ordumuzun gücü, dəmir yumruq kimi birləyimiz, həmrəyliyimiz sayəsində Azərbaycanın qazandığı herbi və siyasi Qələbə ilə "Dağılıq Qarabağ münaqişəsi" ifadəsi ar-tıq tarixe qovuşdu.

44 günlük müharibə Azərbaycanın Qələbəsi ile başa çatıldıdan sonra ölkə Prezidenti, Silahlı Qüvvələrinin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva 1 sayılı Kliniki Tibbi Mərkəzdə müalicə olunan hərbçilərlə görüşündə bu fikri xüsusi qeyd etmişdir ki, bu tarixi Zəfər münasibətə şəxsən sizi təbrik etməyə, təşəkkürümüz bildirməyə gəlmisəm. Biz bu müharibəni şəhidlərimizin canı-qanı bahasına, hərbçilərimizin rəşadəti, dövlətimizin siyaseti hesabına qazanmışıq: "Mənim birinci təbrik etdiyim insanları sizsiniz ve sizin simanızda bizim bütün qəhrəman rüyüsümüzdir. Gəlmisəm deym ki, mən hər zaman sizinle bir yerde olacağam."

Azərbaycan son 200 illik tarixinin ilk Qələbə paradını keçirdi

10 dekabr 2020-ci il Azərbaycanın tarixinə daha bir əlametdar, qürurverici səhifəni, günə yazdı. Son 200 illik tariximizin ilk Zəfər paradi keçirildi. Azərbaycan bir daha dünyaya qətiyyətini, malik olduğu imkanları, hərbi qüdrətinə nümayiş etdirdi. Bu parad əvvəlki paradlardan özünəməxsusluğunu ilə fərqləndirdi. Xalqımız milli qürurunun özüne qayıtması sevincini yaşayır və paylaşır. Dövlətimizin başçısı, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin Zəfər paradında qeyd etdiyi kimi, Azadlıq meydanında paradlar çox keçirilib. Ancaq bu paradin xüsusi önəmi var. Bu, Zəfər paradıdır. Bu, tarixi hadisədir: "Paradların birində mən demişdim ki, parada 2016-ci ildə Lələtəpə yüksəkliyində qaldırılmış bayraq getirilecek. Demişdim ki, gün gələcək və bu gün işğaldan azad edilən torpaqlarda qaldırılan Azərbaycan bayrağı Azadlıq meydانına getirilecek və bu gün geldi. Bu tarixi günün şahidi bizi, Azərbaycan xalqıdır. Biz bundan sonra ancaq və ancaq irəli gedəcəyik."

Həqiqət anı: Azərbaycan-Türkiyə dostluğu əbədi, sarsılmaz olduğunu bir daha dünyaya nümayiş etdirdi

"Mən artıq demişəm, bir daha demək istəyirəm ki, bu qanlı döyüşlər bizim üçün, bütün Azərbaycan xalqı üçün həqiqət anıdır" söyləyən dövlətimizin başçısı, Ali Baş Komandan İlham Əliyev bildirmişdir ki, indi biz görürük kim kimdir: "Biz görürük ki, bəzi hallarda yaxşı sözlər deyən, yaxşı bəyanatlar verən bəzi təreflər öz sözünün arxasında durmur. Sözdə bir şey deyilir, əməldə başqa şey edilir. Amma Türkiye, Pakistan, Əfqanistan birmənəli şəkildə Azərbaycanı dəstəklədilər... İndi həqiqət anıdır. Sən kimin tərəfindəsan? Haqqın, yoxsa, şərin? Dostun, yoxsa, düşmənin? Əlbəttə ki, bu günlərdə bize dəstək olan ölkələri, təşkilatları, insanları heç vaxt unutmayacaqıq."

44 günlük müharibə Azərbaycan-Türkiyə dostluğunun sarsılmazlığını bir daha dünyaya göstərdi. Türkiye Cumhuriyyətinin Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın ilk gündə dünyaya "Azərbaycan tek deyil. Türkiye Azərbaycanın yanındadır" mesajı esl dəst, qardaş dəstəyi idi. 44 günün hər anının sevincini Azərbaycanla bərabər yaşıyan qardaş ölkədə bayram ab-havası hər birimizdən də qururlandırdı. Zəfər paradında iştirak etmek üçün Azərbaycana sefer edən Türkiye Prezidenti Vətən müharibəsi başlananın dünyaya ünvanlaşdırılmış mesajı bir daha təsdiqlədi. Türkiye Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın birlikdə metbuata bəyanatında "Bu gün Türkiye-Azərbaycan tarixində çox əlamətdar, önemli bir gündür. Bu gün biz birlikdə Zəfər paradını seyr edərək bir-birimizi təbrik etdik. Bu Zəfər münasibətə xalqlarımızı təbrik etdik. Bu tarixi Zəfər bizim birləyimizin təcəssümüdür" söyləyən möhtərem Prezidentimiz İlham Əliyev bildirmişdir ki, Türkiye və onun Cumhurbaşkanı müharibənin ilk saatlarından Azərbaycana, Azərbaycan xalqına öz dəstəyini göstərib. Onun bəyanatları həm Azərbaycan xalqı üçün çox dəyərli idi, qiyəmtli idi, eyni zamanda, bütün dünyaya bir mesaj idi ki, Azərbaycan tek deyil, Azərbaycana heç kimse maneə olmasın. Azərbaycan haqq davasına çıxb, Vətən savaşına çıxb. Türkiye Azərbaycanın yanındadır. Bu mesaj, əslində, həmrəyliyin bir təcəssümü idi. Onu göstərdi ki, Azərbaycan öz davasında haqlıdır: "Biz tarixi ədaləti bərpa etdik. Biz uzun illər sürən işğala son qoyduq. Türkiye kimi qardaşımızın yanımızda olması bizi daha da ruhlandırdı. Bize əlavə güc verirdi. Biz güclən istifadə edərək öz tarixi torpaqlarımızı işğalçılardan azad etdik."

Azərbaycanın cənab İlham Əliyevin qətiyyətli rehbərliyi ilə dəstən yazımda davam edəcəyini bildirən Türkiye Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan qeyd etmişdir ki,

Çünki bu torpaqlara sahibləri gelib. Ermənilərin 30 ildə bu torpaqları hansı vəziyyətə saldıqları göz qabağındadır. Saxta tarix yazmaqla başqa dövlətin torpaqlarını ələ keçirmek daimi proses ola bilmez. Ermənilər bu torpaqlarda tarixi, dini abidələrimizi yerlə-yeysən edib hər şeyi tamamilə yox etməyə çalışsalar da son sözün tarixin, beynəlxalq hüququn deyəcəyinin forqında idilər. Ərazilərimiz bərpa planına uyğun olaraq yene də əvvəlki vəziyyətinə qayidacaq, onların malik olduğu potensial imkanlardan istifadə edilməkə regional inkişaf programlarının uğuru icrası daha da sürtənləndiriləcək, Qarabağ cənnət mekana çevrilecək.

44 günlük müharibə dövründə möhtərem Prezidentimiz İlham Əliyevin xarici mətbuata 30-dan çox müsahibələrinin hər biri Azərbaycan həqiqətlərinin, dövlətimizin qətiyyətli mövqeyinin təqdimatında zəngin mənbə olmaqla yanaşı, torpaqlarımızın işğaldan azad ediləcəyinə, ölkəmizin qarşısında yeni bir dövrün başlanacağına inəmin ifadisi idi. "BBC News"a müsahibəsində jurnalıstan "Əgər münaqişə bitirse, Siz sülhün dividend getirəcəyini görürsünüz mü? Düşünürsünüz ki, cəmiyyət onları düşündürən Dağılıq Qarabağ məsələsini geridə qoyacaq? Burada hansı geleceyi görürsünüz" suallını cavablandırarkən "Ölkəmizin geleceyi çox parlaq olacaq" söyleyen möhtərem Prezidentimiz İlham Əliyev bildirmişdir ki, Azərbaycan bu gün güclü bir ölkəyə çevrilib. Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ölkəmizə yeni nəfəs verəcək: "Biz işğaldan azad edilmiş torpaqları yenidən quracacaq, evlər, inzibati binalar, məktəblər tikiləcək. Beləliklə, ölkəmiz üçün yeni bir dövr başlanacaq. Bu yeni dövr böyük imkanlar açacaq, təkcə iqtisadi sahədə yox, eyni zamanda, siyasi münasibətlər sahəsində hesab edirəm ki, müsbət meyiller dəha da güclənəcək. Azərbaycan beynəlxalq arenada öz rolunu daha da artıracaq. Azərbaycana olan hörmət daha da artacaq ki, biz güclü dövlət kimi öz ərazi bütövlüyüümüzü, ədaləti və beynəlxalq hüquq bərpa edirik. Beləliklə, ölkəmizin geleceki inkişafı eminəm ki, çox uğurlu olacaq. Biz bu günə qədər qarşımızda duran bütün vezifələrə uğurla çatmışıq. Bəyan etdiyim bütün hədəflərə çatmışıq. Ərazi bütövlüyüümüzün bərpası, torpaqlarımızın qaytarılması mənim Prezident kimi başlıca vəzifəm id. Mən şadam ki, bu vəzifənin öhdəsində də şərəfle gəlirəm və Azərbaycan xalqının dəstəyi, zəhməti və cəsareti hesabına biz torpaqlarımızı qaytarıraq. Azərbaycan xalqının fədakarlığı bir daha onu göstərir ki, biz böyük xalq, biz birlik nümayiş etdirmişik və bu birlik bizi daha da gücləndirəcək, ölkəmizi dəha da qüdrəti ölkəyə çevirecəkdir."

Bir ilin təhlili əsasında bu ümumiləşdirmeni böyük fəxr və qürur hissi ilə qeyd edirik ki, 2020-ci il dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin adını tariximizə qalib Müzəffər Sərkərdə, Azərbaycan Ordusunu en güclü ordu, Azərbaycan xalqını megrur, yenilməz xalq kimi yazdı. "Rusyanın meşhur "Vedomost" nəşrinin möhtərem Prezidentimiz İlham Əliyevi "İlin siyasetçisi" seçməsi də ölkəsini, xalqını inkişafə, tərəqqiyə aparan, Azərbaycanın işqli geleceyini düşünən Liderin bütün keyfiyyətlərini özündə təcəsüm etdirir.

31 dekabr-Dünya Azərbaycanlılarının Həmreylik Günü ilə bağlı hər birimizə qürur getirən təbrikimiz budur: Zəfərin mübarek, Azərbaycan Zəfərin mübarek, Azərbaycan xalqı! Bu Zəfəri xalqımıza yaşıdan Ali Baş Komandana, Azərbaycan Ordusuna eşq olsun! Qarabağ bizimdir, Qarabağ Azərbaycanlıdır!

BMTM-dən 2020-ci ilə bir nəzər

Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzi (BMTM) 2020-ci ildə dünyada və xüsusiətə ölkənin xarici siyasetində baş veren proseslərlə bağlı öz fəaliyyət istiqamətinə uyğun aktiv işini davam etdirir. BMTM-dən SİA-ya verilən məlumatə görə, bu il dünyada hökm sürən COVID-19 pandemiyası, həmçinin Azərbaycanda Ermənistən-Azərbaycan münaqişəsi, iki ölkə sərhədində iyunun 12-də Ermənistanın tərefdiyi təxribat və ardınca sentyabrın 27-də başlayan 44 günlük mühəribə nəticəsində tarixi qələbə baxımdan əlamətdar il olub.

Sadalanan bu hadisələr, həmçinin Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına sərdiyyi, pandemiyə dövründə iqtisadi məsələlər və beynəlxalq münasibətlər, Azərbaycanın iştirak etdiyi nəqliyyat və enerji layihələri Mərkəzin icra etdiyi müxtəlif fəaliyyətlərdə əsas mövzular teşkil edib. BMTM planlaşdırıldığı kimi bu il də fəaliyyəti xarici tərefdaşlarla əlaqələr, beynəlxalq münasibətlərin inkişafı, yerli və xarici media ilə əlaqələr, xarici elmi nəşr və media portallarında məqalələrin dərc olunması, ölkənin siyasi həyatında baş vermiş və digər aktual proseslər dair tədbir və vebinarların təşkili, regionda və dünyada baş vermiş hadisələrlə bağlı arayış və təhlillərin hazırlanması və nəşrlərin işq üzü görməsi istiqamətində teşkil olunub.

Beynəlxalq əməkdaşlıq baxımdan bu müddət ərzində BMTM, ABŞ-in Yaxın Şərqi ölkələri üzrə İstifadəçi, İtalyanın Avropa-Körəz ölkələri üzrə Məlumat Mərkəzi, Argentinanın Müasir Yaxın Şərqi Araşdırma Mərkəzi və Beynəlxalq Münasibətlər üzrə Şurası, Çinin 3 aparıcı beyni Mərkəzi və Ukraynanın Milli Strateji Araşdırma Mərkəzi İstifadəçi, 8 anlaşa memorandumu imzalayıb.

2020-ci ilin əvvəlindən etibarən BMTM-in əməkdaşları və eləcə də Mərkəzin sıfarişi və akademik dəstəyi ilə 9 çap məhsulu ingilis, fransız, rus və Azərbaycan dilində nəşr edilib. Bu siyahıya tarix üzrə felsefə doktoru Nazim Mustafanın müellifi olduğu "İrəvan şəhəri" adlı monografiya, britaniyalı meşhur hüquqşunaslar Malcolm Şou və Naomi Hartin müellifi olduğu ingilis dilində "Azərbaycanın işgal olunmuş ərazilərində mühəribə cinayətləri və Ermənistan Respublikasının məsuliyyəti", BMTM-in təklifi əsasında Fransada COJEP təşkilatının fransız dilində hazırlanmış "Fransadakı erməni diaspor və lobbi təşkilatları və onların Ermənistan və Dağılıq Qarabağa yardımçıları", Mərkəzin əməkdaşlarının, o cümlədən bezişələrini xarici tərefdaşlarla hazırladığı ingilis dilində "Ermənistən-Azərbaycan münaqişəsinin unudulmuş qurbanı: münaqişənin etraf mühitə təsiri", ingilis dilində

CENTER OF ANALYSIS OF INTERNATIONAL RELATIONS
BEYNƏLXALQ MÜNASİBƏTLƏRİN TƏHLİLİ MƏRKƏZİ

"Azərbaycan orta miqyaslı bir gücdürmü?", ingilis və rus dillərində "Muzdu və xarici döyüşçülərin Ermənistən tərefindən Azərbaycana qarşı istifadə edilməsi" adlı hesabat və məruzələr, Hatəm Cabbarlıının müellifi olduğu "Erməni dili dərsliyi" daxildir.

Bu il həmçinin BMTM-in xarici və təhlükəsizlik siyaseti üzrə elmi nəşri olan Caucasus Strategic Perspectives (CSP) jurnalı fəaliyyətə başlayıb və ilk sayı nəşr edilib. BMTM-in xüsusi nəşri olan "Azərbaycanın xarici siyasetinin əsas istiqamətləri" adlanan aylıq bülletenlər ingilis dilində hazırlanaraq, BMTM-in xarici və yerli tərefdaşlarına elektron formatda göndərilib. 2020-ci ilin sentyabr, oktyabr və noyabr aylarında isə bülletenlərin müvafiq nömrələri nəşr edilib.

Bu il ərzində BMTM tərefindən 14 tədbir və vebinar keçirilib. İl əvvəlində Mərkəz "Məcburi köçkünlərin qadınların ədalət çağırışı: süh və təhlükəsizlik məsələləri gündəmində onların ehtiyaclarının qarşılıqlı" adlı beynəlxalq konfrans təşkil edib. Daha sonra il boyu ikitərəflı münasibətlər baxımdan "Regional geosiyasi qütbleşmələr və Türkiye-Azərbaycan münasibətləri", "Dağlıq Qarabağ və Türkiye-Azərbaycan əlaqələrinin gələcəyi", ABŞ-in Xəzər Siyasi Mərkəzi ilə birgə ABŞ-Azərbaycan münasibətlərinə və Ermənistən-Azərbaycan münasibətlərinə dair 2 vebinar, "Post-pandemiya dövründə Belarus-Azərbaycan münasibətlərinin inkişafı", Rusyanın "Valday" beynəlxalq Diskussiya Klubunun birgə təşkilatlığı ilə "Qlobal energetika və beynəlxalq siyasi risklər", həmçinin Covid-19 böhrəni zamanı əlaqələr, enerji və nəqliyyat məsələləri, Qoşulmama Hərəkatına dair bir sıra vebinarlar təşkil olunub. Dünəydan bir sıra aparıcı ekspertləri və rəsmi şəxslər, o cümlədən OPEC-in baş katibi Mohammad Sanusi Barkindo aidiyəti üzrə vebinarlarda iştirak edib.

BMTM davamlı olaraq könüllü və təcrübələrin qəbulunu davam etdirir və növbəti ildə de pandemiyən yaratdığı şəraitdə asılı olaraq bu istiqamətdə işlər davam etdiriləcək. Həmçinin 2020-ci ildə növbəti erməni dili kursları təşkil olunub və hazırda kurslar onlayn platformalar üzərində həyata keçirilir.

2020-ci ilin yanvar-dekabr ay-

larında BMTM əməkdaşlarının "The National Interest", "James-town Foundation", "Euractiv", "The London Post", "New Eastern Europe", "Geopolitical Monitor", "Nezavisimaya Gazeta", "Vesti Kavkaza", "Yeni Şafak", "Anadolu Agentliyi" kimi nüfuzlu nəşrlər daxil olmaqla Türkiye, ABŞ, Kanada, Latin Amerikası, Avropa, Rusiyanın 30-dan çox media portalı və elmi saytlarında 160-a yaxın məqaləsi dərc olunub. Məqalələrdə xüsusi Ermənistən-Azərbaycan münaqişəsinə, o cümlədən 12 iyul təxribatına və 27 sentyabrın başlayaraq 44 günlük mühəribə, Azərbaycanın əldə etdiyi qələbə və mühəribə sonrası proseslər dəqiqə ayrılib. Həmçinin məqalələrdə Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına sədrliyinə, energetika, nəqliyyat layihələrinə yer verilib. Azərbaycanın haqq işini dünyaya çatdırmaq və erməni diasporunun apardığı anti-Azərbaycan kampaniyasına adekvat cavab vermək məqsədi ilə BMTM əməkdaşları BBC, "Deutsche Welle", "TRT World", "Al Arabia", "Aljazeera", "Rustavi", "A Haber" ("Anews"), "CNN Türk", ATR TV, "Anadolu Agentliyi", "Perviy kanal", TASS, digər nüfuzlu beynəlxalq media orqanlarına 50-yə yaxın çox müsahibələr verib.

Eyni zamanda müsahibələr Azerbaycanın efir məkanında elektron və çap mediasında da davam edib. Mərkəz əməkdaşlarının bu müddət ərzində 500-e yaxın yazılı və video müsahibələri, verilişlərdə iştirakı baş tutub.

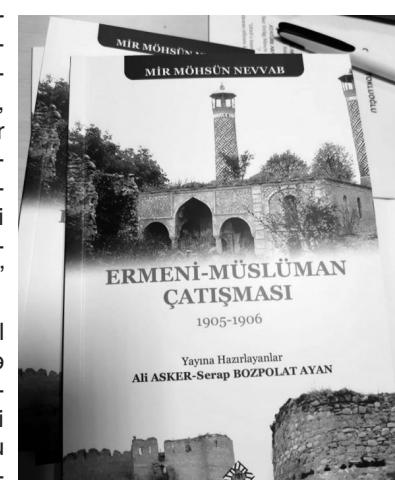
BMTM 2020-ci ildə sosial şəbəkələrdə də fəaliyyətini aktiv şəkildə davam etdirib. Həmçinin bütün sadalanan məlumatlar mərkəzin aircenter.az saytında yerləşdirilib.

Mərkəz eyni şəkildə 2021-ci ildə də işini aktiv şəkildə davam etdirmək niyyətindədir. 44 günlük mühəribə sonrası regionda baş verən proseslərin, COVID-19 pandemiyasının və onun təsirlərinin, Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına sədrliyinin, global nəqliyyat və energetika layihələri ilə bağlı işlərin davam edəcəyini nəzərə alaraq Mərkəz növbəti il üçün fəaliyyət planında bu mövzularla bağlı işlər xüsusi yer ayıracıq. Həmçinin mərkəz digər aktual məsələlər, ikitərəflı əlaqələrin qurulması və dərinləşdirilməsi istiqamətində işləri davam etdirəcək.

Türk Tarix Qurumu Mir Möhsün Nəvvabın əsərini çap edib

Türkiyənin mötəbər elmi qurumlarından olan Türk Tarix Qurumu, XIX-XX əsrlərdə Şuşada yaşayış-yaratmış şair, rəssam, xəttat, müsiqىşünas və bir çox adılla tanınmış alim Mir Möhsün Nəvvabın (1833- 1918) Azərbaycan tarixinin son dərəcə önemli hadisələrinə işq tutan "1905-1906-ci illərdə erməni müsselman davası" əsərini çap edib.

SİA-nın məlumatına görə, real faktlar əsasında qələmə alınan və ermənilərin 1905-1906-ci illərdə tövərdiyi vəhşilik və cinayət əməllerini tam gerçəkliliyi ilə əks etdirən bu əsər bir sıra aktual mətləblərə aydınlaşdırır. Əsəri oxuyarkən ermənilərin günümüzdə də eyni vandalizm siyasetini davam etdiridikləri bir dəha təsdiq olunur. Kitabı türk dilində neşrə hazırlayan Karabük Universitetinin Beynəlxalq münasibətlər kafedrasının rəhbəri Ali Asker və Sivas Cumhuriyyət Universitetinin müəllimi Serap Bozpolat Ayan Şuşanın azad edidiyi tarixi günlərdə belə bir əsərin neşr edilməsinin son dərəcə elamətdar hadisə olduğunu qeyd edirlər.

Bilindi ki kimi günümüzdə türklər qarşı yönəlmüş saxta erməni iddialarına qarşı tarixi həqiqətləri o dövrdə hadisələrə şahidlilik edənlərin diliindən, birinci mənbə kimi təqdim etmək böyük ehəmiyyət kəsb edir. Azərbaycan tarixi ilə bağlı həqiqətləri ortaya qoyan bu cür əsərlər sovet dövründə arxivlərin tozlu rəflərində qalmış və neşrine icazə verilməyib. Yalnız müstəqillik illərində bu əsərlər geniş oxucu kütləsinə məlum olub. Nəvvabın bu əsəri ilk dəfə 1993-cü ildə azərbaycanlı alımlar Kamandar Şərifli və Arif Ramazanzadə tərefindən "1905-1906-ci illərdə erməni-müsselman davası" adı ilə neşr edilib.

Andranik Tevanyan: "Nikol ele bir siyasi ortamda böyüyüb ki..."

Ermənistən "Politekonomiya" arşadırmalar institutunun rəhbəri, siyasi təhlilçi Andranik Tevanyan özünün "Facebook" səhifəsində "Nikolun və Ermənistən final iyunu ne ilə başa çatacaq?" sər-lövhəli yazı ilə çıxış edib. SİA xəber verir ki, sözügedən yazıda ölkədə yaşınan məvcud problemlər, hakimiyət-müxalifət qarşılurmaları, xalq narazılığı etrafında şəhər verən Tevanyan əsəsən yazıb: "Nikolun mübarizəsi müxəlifətlə, komanda yoldaşları ilə, xalqla deyil, Nikolun mübarizəsi "Artsaxla"

(Qarabağla) və Ermənistənla olub. O, "Artsaxdan" qisas alırdı. Nikol ele bir siyasi ortamda böyüyüb ki, orada anti-Qarabağ əhval-ruhiyyəsi dəbdə idi, Qarabağın təsilm edilmesi isə siyasi düşüncənin ən uca nöqtəsi idi".

"Nikol "Artsaxa" mühəribə getirdi və onu satdı (xəyanət və ya axmaqlıq, yaxud bu və ya digəri səbəbləri bilinəcək). Gördüyünlə kimi, kapitulyasiyadan sonrakı həyat bala çevrilmədi (əksinə, problemlər hələ qabaqdadır və Nikol uzaqlaşdırılmaya, yeni milli hökumət formalasdırılmaya qədər onlar dərinləşməyə davam edəcəklər)", deyə siyasi təhlilçi yazıb.

O, yazısında davam edib: "İndi Nikol Ermənistəndə qorxur. O, bilir ki, mühakimə edəcək. O, bilir ki, mühakimə edən subyekti Ermənistən respublikası olacaq. O, bilir ki, onun baş nazirliyinin hər günü Ermənistən respublikasının sonunu yaxınlaşdırır. O, bilir və ona görə də kürsündə qalır ki, subyekti və mühakimə edən yox olsun".

"Dava çox taleyöküldür. Bu son oyundur. Ya Nikol Ermənistəni məhv edir, ya da biz ölkəni nikolizm təsirində xilas edirik", deyə Andranik Tevanyan yazıb.

Rövşən RƏSULOV

Türkiyəyə getmək istəyənlər üçün yeni qayda

Türkiyəyə xaricdən gələnlər üçün koronavirusa qarşı tədbirlər çərçivəsində yeni qayda tətbiq olunub. "İki sahil" İHA-ya istinadən xəbər verir ki, bu gündən başqa ölkələrdən Türkiyəyə gedənlər uçuş saatından 72 saat əvvəl verilmiş neqativ PCR testi təqdim etməlidirlər. Qeyd olunur ki, çap və ya rəqəmsal formada neqativ PCR testi nəticəsi təqdim etməyen sənəsişlər üçün buraxılmayacaqlar. Altı yaşından kənara sənəsişlər üçün test nəticəsini təqdim etmek məcburiyyəti yoxdur.

Heç bir sosial program ixtisar edilmədi

Pandemiya dövründə də iqtisadi islahatlar dərinləşdi, əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi prioritet oldu

Bu il dünyanın və ölkəmizin gündəmini koronavirus təhlükəsi zəbt edib. COVID-19 insanların həyatını təhdid etməklə yanaşı, dünya ölkələrinin iqtisadiyyatının bütün istiqamətlərdə durğunluğuna səbəb oldu. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev koronavirus infeksiyasına qarşı mübarizə tədbirinə başlananda iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cabbarovu qəbul edərkən bu kimi məqamlara xüsusü diqqət yönəldərək bildirmişdir ki, pandemiya bütün dünyadan iqtisadi inkişafına böyük zərbə vurub.

Artıq dünyanın aparıcı maliyyə qurumları açıq bəyan edirlər ki, pandemiya nəticəsində yaşana biləcək böhran 2008-2009-cu illerin böhranından daha da ağır olacaq: "Buna baxmayaq, bu ilin dövlət bütçəsinin icrası ilə bağlı bir daha demek istəyirəm ki, heç bir problem olmamalıdır. İlk növbədə, bütün sosial öhdəliklər tam yerine yetirilməlidir, bütün sosial infrastruktur layihələrinin icrası təmin edilməlidir. Eyni zamanda, bir daha bütçə xərclərinə baxmaq lazımdır və tecili olmayan layihələr təxir salına bilər. Əlbəttə ki, bu layihələrin həyata keçirilməsi, yaxud da ki, eksesinə, təxir salınması məsələlərinə baxdıqla məşğulluq məsələlərinə də mütləq baxmalıyıq. Çünkü dövlət xətti ilə həyata keçirilən investisiya layihələri, eyni zamanda, məşğulluğu təmin edir və əhalisi artan Azərbaycan üçün məşğulluq məsəlesi, əlbəttə ki, on planda-dir."

Son illerdə Azərbaycan-da əhalinin sosial təminatı ilə bağlı dünyadan çox nadir ölkələrində rast gəlinen kompleks tədbirlər həyata keçirilir. Sosial sahə daim prioritet sahə olub. Təsədüfi deyil ki, ötən il müstəqillik dövründə ən geniş sosial paket təqdim olundu və uğurla icra edildi. Bu sosial paketin əhatə dairəsi çox geniş idi. 4 milyon 200 min insan dövlət tərefində sosial paketlə təmin edildi. Sosial paketdə minimum əmək-

haqqının təxminən 2 dəfə, minimum pensiyanın 70 fəidən çox qaldırılması məsələleri var idi. Minimum pensiyanın aliciliq qabiliyyətinə görə bu gün Azərbaycan MDB məkanında lider dövlətdir. Müavinətlər qaldırıldı. Problemləri kreditlərlə bağlı məsələ öz həllini tapdı.

2020-ci ilin əvvəlindən

bu meyiller dəha da gücləndi. Minimum əməkhaqqı və orta əməkhaqqının, orta pensiyanın artırılması məlumatdır. Yanvar-aprel aylarının sosial-iqtisadi göstəricilərində artım müşahidə edildiyi halda, sonrakı aylarda pandemiya öz təsirini az da olsa göstərdi.

Əvvələdə də qeyd etdiyim kimi, bu il üçün pandemiya dövrünü yaşadıq və pandemiyaya cavabımız çoxşaxəli olmuşdur. O cümlədən sosial təminatla bağlı çox ciddi, operativ və məqsədə hesablanmış addımlar atılmışdır. Dövlət sektorunda fəaliyyət göstərən 900 min insanın əməkhaqqı tam ödənildi, özəl sektorda təxminən 700 min insanın əməkhaqqının əhəmiyyətli hissəsi dövlət tərefindən ödənildi. Nəzərəalsaq ki, bu sektorda fəaliyyət göstərən insanlar işsiz qalmışdır, işsiz vətəndaşların, aztəmənatlı təbəqənin, o cümlədən qeyri-formal məşğulluqda fəaliyyət göstərən insanların sosial təminatı təşkil edildi, hər birinə 190 manat vəsait ayrıldı. Birinci mərhələdə bu kateqoriyadan olan insanların sayı 600 min idi. Bu iş-

lərin hamısı elbette ki, böyük maliyyə resursları tələb edir. Buna ünvanlı sosial yardım programını elvə etsek, bu programla əhatə olunan insanların sayı kəskin artır.

Eyni zamanda, ödənişli ictimai iş yerlerinin - 90 min iş yerinin açılması nəzərdə tutulmuşdu. Özünümüşşüllüq programında 12 min insan əhatə olunur. Bu programın bir hissəsi Dünya Bankı ilə birlikdə icra edilir. Bir sözələ, Azərbaycanda maliyyə sabitliyini qorumaq üçün bütün lazımı tədbirlər görüldü.

Pandemiyanın alovlanan dövründə bir dənə də olsun sosial programın ixtisar edilməyəcəyi bildirildiyi təqdirdə, növbəti mərhələlərde atılacaq addımları təsəvvür etmək çətin deyildi. Eyni zamanda, sosial infrastruktur layihələrinin heç biri ixtisar olunmayıb. Ona görə bu sahəye göstərilən diqqət və əməli-praktiki addımlar bir daha dövlətimizin sosial siyasetinin mahiyyətini göstərir. Bir daha təsdiq olunur ki, həyata keçirilən siyasetin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı dayanır.

Bugünkü reallıqlar onuda deməyə əsas verir ki, cənab İlham Əliyevin 2003-cü ildən "iqtisadi artım qeyri-neft sektorunun hesabına olmalıdır" təlebine uyğun olaraq bu istiqamətdə atılan addımlar Azərbaycanın hər bir iqtisadi və maliyyə böhranından az itki ilə çıxmışına genis imkanlar açır.

rışı, bu və ya digər rayonların icra hakimiyəti başçıları, dövlət strukturlarının rəhbərleri ilə görüşlərində qarşıya qoyduğu vəzifələr Azərbaycanın davamlı inkişafını şərtləndirən əsas amillərdir.

Sosial baxımdan həssas qrupa aid ailelərin üzvü olan tələbələrin təhsil haqqı dövlət tərefindən ödənilməsi və sair kimi məsələlər bir daha bu reallığı ortaya qoydu ki, vətəndaş amili dövlət siyasetinin əsasını təşkil edir. Ən əsası "güclü dövlət, yüksək rifah" prinsipi hansı vəziyyətdən asılı olmayaq öz aktuallığını qoruyur. "Bu il bir daha biz öz sosial məsliyyətimizi nümayiş etdiririk. Biz vətəndaşların rifah halının düşməmesi istiqamətində əməli addımlar atıraq və hesab edirəm ki, bu sahədə də birincilik göstəririk" söyleyen cənab İlham Əliyev bu layihələrin 2020-ci ilə də uğurların davam edəcəyinə əminliyini ifad etmişdir.

Qısa təhlil əsasında belə ümumiləşdirmələr aparır bilərik ki, ölkəmizdə həyata keçirilən inkişaf strateyiyasının başlıca məqsədləri davamlı və yüksək iqtisadi artıma, sosial rifaha nail olmaqdır. Bunun üçün iqtisadiyyatın şaxələndirilməsinin sürətləndirilməsi, qeyri-neft sektorunun yüksək inkişaf tempinin təmin edilməsi, sahibkarlığın dəsteklənməsi, vətəndaşların gündəlik rahat həyati üçün lazım olan bütün infrastrukturun yaradılması, o cümlədən səhiyyə, təhsil, mədəniyyət, gənclər və idman, əhalinin sosial müdafiəsi sahələrinde keyfiyyətli xidmet göstərilməsi kimi başlıca fəaliyyət istiqamətləri reallaşdırılır, geniş-miqyaslı işlər görülür. Prezident İlham Əliyevin sosial İslahatlar programının əsas hədəfi dövlət sosial xidmətlərinin innovativ yanaşmalarla əsaslanan modern, çəvik mexanizmlər üzərində qurulması, xidmətlərde sosial ədalət, şəffaflıq, ünvanlılıq və bərabərlik prinsiplerinin təmin edilməsidir. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin Fermanı əsasında Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində DOST Agentliyinin, həmcinin bu güne qədər 3 DOST mərkəzinin yaradılması məhz bu məqsədə xidmət edir. DOST layihəsi Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın təşəbbüsünün nəticəsidir.

Cari ilə Prezident İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə 3 sayılı DOST mərkəzinin açılışı sosial sahədə görülen işlərin, aparılan İslahatların eyani təzahürüdür. Dövlətimizin başçısı Azərbaycanın sosial xidmət sahəsində əldə etdiyi yenilik-

lərən, DOST mərkəzlərinin fəaliyyəti fonunda şəffaflığın təmin edilməsindən, vətəndaş məmənunluğunun artmasından geniş behs edərək bildirir ki, vətəndaşların bəyənmə əmsali yüksəkdir. Burada tətbiq olunan innovasiyalar gələcəyə baxışımızla tam uzaşır. Çünkü innovativ inkişaf həyata keçirilən siyasetin əsas istiqamətlərindən biridir. DOST mərkəzləri məhz bu innovasiyalar əsasında fəaliyyət göstərir və gələcəkdə bu istiqamətdə elava addımların atılması da nəzərdə tutulur. Bir sözələ, DOST sosial təminat sahəsində böyük yenilikdir. Azərbaycanın bu sahədə təcrübəsi nümunədir.

2019-2025-ci illərdə 31 DOST mərkəzinin istifadəyə verilməsinin nəzərdə tutulması Azərbaycanın yeniliklərə imza atan dövlət kimi mövqeyini daha da möhkəmləndirəcək. "ASAN xidmət", ABAD, DOST kimi sosial layihələrin davamlı ola-cağı şübhəsizdir. İqtisadi tərəqqi, artan maliyyə imkanlarımız güclü sosial siyasetlə müşayiət olunur.

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev daim çıxışlarında bildirir ki, biz xalq üçün çalışırıq, qururıq, yaradırıq, ölkəmizi gücləndiririk. Biz isteyirik ki, Azərbaycan qüdrəti dövlətə çevrilsin. Dövlətimiz nə qədər güclü olsa, insanlar da özlərini o qədər rahat hiss edəcək, təhlükəsizlik şəraitində yaşayacaqlar.

Pandemiya dövründə Azərbaycan təcrübəsinin dünyada təqdir olunması da inkişaf modelimizin nümunənəviyindən irəli gəlir. Prezident İlham Əliyevin vurğulduğu kimi, bu muddətdə Azərbaycan yalnız ölkə daxilində deyil, beynəlxalq seviyyədə də davamlı tədbirlərin keçirilməsinə nail olub. Ölkə Prezidentinin təşəbbüsü ilə Türk Şurasının və Qosulmama Hərəkatının videoformatda Zirvə görüşləri, BMT Baş Assambleyasının xüsusi sessiyasının keçirilməsi Azərbaycanın birləşmə, həmərəlik çağırışlarını əmələ təsdiqlədiyinə sübutdur. Azərbaycan bu günə qədər 30-dan artıq ölkəyə yardım göstərib".

Uğurlarımız bu əminliyi səsləndirməyə əsas verir ki, Azərbaycan koronavirus pandemiyasından az itki ilə çıxacaq, postpandemiya dövründə yeni inkişaf modeli ilə dayanıqlı inkişaf təmin ediləcək, əhalinin sosial müdafiəsi daha da gücləndiriləcək, ölkəmiz uğurlu sosial dövlət imicinə yeni-yeni eləvelər edəcək.

Yeganə Əliyeva

Sərhədçilər qacaqmalçıları bu dəfə dənizdə yaxaladılar

Dövlət Sərhəd Xidməti tərəfindən dəniz sərhədlərinin etibarlı mühafizəsi, Xəzər dənizinin Azərbaycan Respublikasına mənsub bölməsində rejim qaydalarına nəzarətin gücləndirilməsi və qacaqmalçılığa qarşı mübarizə üzrə zəruri tədbirlər davam etdirilməkdədir. Dövlət Sərhəd Xidmətinin Mətbuat Mərkəzindən SİA-ya verilən məlumatə görə, 29 dekabr tarixində Xəzər dənizinin cənub istiqamətində dövlət sərhədinin mühafizəsi üzrə xidməti təşkil edən sərhəd gözetçi gəmisi tərəfindən Neftçala rayonunun Həsənabad kəndi istiqamətində 2 üzmə vasitəsi müşahidə olunmuş, tənunma üçün zəruri tədbirlər həyata keçirilərək hər birində 2 nəfər heyət üzvü olan "Bayda" tipli üzmə vasitələri olmaları müəyyən edilmişdir.

Sərhəd gözetçi gəmisinin "Dayan" komandasına tabe olmayan şəxslər üzmə vasitəsinin sürtəni artıraraq ərazidən şərqə doğru uzaqlaşmağa cəhd etmiş,

Həmin gün sərhəd gözetçi gəmisi tərəfindən Neftçala rayonunun Şirvanlı kəndi istiqamətində sutkanın qarantı vaxtı 3 ədəd kiçik həcmli üzmə vasitesi aşkar

əlavə iki sərhəd gözetçi gəmisinin cəlb olunduğu axtarış-təqibetmə əməliyyatı nəticəsində baydalar sahil nəzareti bölmələri ilə qarşılıqlı əlaqədə saxlanılmışdır.

Qeyri-qanuni olaraq baydalarla rejim sularına çıxmış şəxslərin Neftçala şəhər sakinləri 1982-ci il təvəllüdü İsayev Taleh Tahir oğlu, 1977-ci il təvəllüdü İsayev Rahim Tahir oğlu, Neftçala rayonunun Bankə qəsəbəsinin sakinləri 1977-ci il təvəllüdü Nağıyev Sulduz Ayaz oğlu və 1977-ci il təvəllüdü Əliyev Xəyymə Bəxtiyar oğlu olmaları müəyyən leşdirilmişdir.

Qaranlıq hava şəraitində denizə atılmış əşyaların axtarışı üçün digər sərhəd gözetçi gəmisi cəlb olmuş, təqibi davam etdirilən kiçik həcmli üzmə vasitələri cənub-şərq istiqamətində Azərbay-

10 ədəd olmaqla 59160 ədəd müxtəlif növ siqaret olduğu müəyyən edilmişdir.

Bununla yanaşı Xəzər dənizinin cənub istiqamətində İran İslam Respublikasından qacaqmalçılıq yolu ilə Azərbaycan Respublikasına narkotik vasitələrin keçirilməsinin qarşısı alınmış, dəniz istiqamətləndirici nişanına bağlanmış 1 ədəd selofan torbanın içərisində ümumi çekisi 745 qram narkotik vasitəyə (515 qram marijuanova, 230 qram heroin) oxşar maddə aşkar edilərək götürülmüşdür. Qeyd edilən bütün faktlar üzrə əməliyyat-istintaq tədbirləri davam etdirilir.

can Respublikasının ərazi sularını tərk edərək müşahidədən itmişlər. Naməlum əşyaların atıldığı

dəniz sahəsinə baxış nəticəsində 60 qutu aşkarlanmış, qutuların içərisində 5916 blok, hər blokda

"İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə 163 müxtəlif növ faydalı qazıntı yatağı var"

"Dəfələrlə vurğuladığımız kimi işğaldan azad olunmuş ərazilər-də ölkənin iqtisadi potensialı üçün əhəmiyyətli olan 163 müxtəlif növ faydalı qazıntı yatağı vardır. Bu yataqların hər biri Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafında böyük rola sahib olacaqları".? Bunu SİA-ya açıqlamasında SOCAR əməkdaşı, iqtisadçı ekspert Eldəniz Əmirov deyib. Ekspert bildirib ki, hətta burdakı civə tullantıları belə gəlir götirmək potensialına malikdir. Belə ki, hələ işğaldan azad edilməmiş ərazilərmizdə ötən ildən başlayaraq "AzerGold" QSC "Çovdar" yatağından çıxarılan filizin tərkibində qızıl və gümüşlə yanaşı, əldə edilən tullantı civənin ixracına başlayıb.

E.Əmirovun dediyinə görə, istehsalat nəticəsində yaranan civənin satışı məqsədilə ilk olaraq yerli bazar araşdırılmış ve Sinqapurun "Asia Mercury" şirkəti ilə müqavilə imzalanmışdır. Nəticədə "AzerGold" QSC Çovdar filiz emalı sahəsində istehsalat prosesi zamanı tullantı qismində yaranan 1 163 kilogram həcmində civə partiyası Sinqapura uğurla ixrac edərək, həm

ətraf mühitin mühafizəsinə öz töhfəsini vermiş, həm də 40 000 manata yaxın məbləğdə mənfəət əldə etmiş oldu. Başqa sözə tullantı civənin hər kilogramından bütün xərclər çıxıldan sonra 34,4 manat mənfəət əldə edilib. Faydalı qazıntı yataqlarının tullantısı belə gəlir getirdiyini nəzərə alsaq, böyük qızıl və digər yataqlar getirə biləcəyi faydanı təsəvvür etmək çətin de-

yil: "İndi təsəvvür edin ki bizim orada 5 qızıl, 7 cive, 2 mis, 1 qurğunun və sink, 1 daş kömür, 6 gec, 4 vermiculit, 1 soda istehsalı üçün xammal, 12 əlvan və bəzək daşları, 10 mişar daşı, 21 üzlük daşı, 9 gil, 20 sement xammalı, 8 müxtəlif növ tikinti daşları, 6 əhəng xammalı, 10 qum-çınqlı, 4 tikinti qumu, 1 perlit, 8 pemza-vulkan külü, 16 yeraltı şirin su və 11 mineral su yatağımız var. Milyon tonlara qurğunun, yüz tonlara qızıl, 10 milyon tonlara sink və s. ehtiyatların hecmi düşündükde buranın iqtisadi potensialını anlamaq olur.

Bir əlavə edim ki, işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə olan faydalı qazıntı yataqlarının Azərbaycan iqtisadiyyatına geticeyi fayda haqqında danişarkən, onun deyər ifadəsində götərdiyi fayda ilə kifayətlənmək olmaz. Belə ki, bu yataqlar, bu sərvətlər həm də ərazilərdə məskunlaşacaq insanların iş yerlərinin beşiyi deməkdir, əsası deməkdir.Çünki, vətənin hər yeri gözəl olsa belə insanlar üçün ən vacib iqtisadi maraqlıdır. İnsanları dağlara köçürüb orda?"bir təhər yaşa" demək olmaz. Onları orda saxlayan iqtisadi maraqlı kimi çıxış edən əsas səbəblərdən biri de bu yataqlar olacaq. Vətəndaşların o torpaqlarla ikinci dərəcəli bağlılığıni təmin edən bu 163 yatağın hər biri pay sahibi olacaq".

Iqtisadçı vurğulayıb ki, bu faydalı qazıntı yataqları o torpaqlara xarici investisiya cəlbinin əsas şərti, xarici ölkə maraqlarının özəyi olacaqdır.? Buna görə də qeyd etdiyim kimi bu 163 yatağın ölkə iqtisadiyyatına verəcək ikinci dərəcəli faydalı, heç də birinci dərəcəli faydanın (deyər ifadəsində olan iqtisadi potensial) geri qalmır.

Qaqık Sarukyan: "Paşinyan sənin qatarın getdi..."

Qaqık Sarukyan və Nikol Paşinyan arasında dünən Milli Məclisdə baş tutan və üç dəqiqə davam edən görüşün müstəsnə təfərrüatları yayılıb. SİA Ermənistana məxsus armenianreport.com saytında yayımlanan məlumatə istinadən xəbər verir ki, bu barədə Mediaport Telegram kanalı informasiya yayıb.

İnformasiyaya görə, əvvəlcə Qaqık Sarukyan Nikolun əlini sıxmayıb, onunla əl-ələ görüşməyib və bundan sonra Paşinyan açıq-aşkar depressiyaya düşüb. Koronavirusdan sağalmış Sarukyan, bu hərəketini bir də yoluxmamaq üçün etdiyi ilə izah edərək bir dəhə erməni baş naziri kinayeli şəkildə təhqir edib.

Paşinyanın, Sarukyanın konstitusiya düzəlişləri planına nə üçün qoşulmağa razı olacağı sualına Sarukyan, "Paşinyan, sənin qatarın artıq getdi və sənin bundan xəberin də yoxdur", deyə cavab verib. Sonda qapıya tərəf yönələn Sarukyan, "Əger xilas olmaq istəyirsənə, istəfa ver", deyə erməni baş nazirinə tövsiyyə verib.

Inam Hacıyev

Ermənistanda real vəziyyəti indi və əvvəllər Yerevanda həkimiyətdə olan qüvvələrin danışdığı yalanların, verilən boş vədlərin acı nəticələrindən əziyyət çəkir. Saxta düşüncələrə, düşmənliyə, kinə, nifrətə əsaslanan ermənilik ideyası mövcud olduqca, yaxud bu ideyanı daşıdıqca etnik qrup kimi ermənilərin həyatı faciəli keçəcək. İndi onlar belə həyat yaşayırlar. Bu ölkədə baş verənlərdən belə görünür ki, kimsə vaxtilə ermənilərə Azərbaycan torpaqlarını vəd edib. İndi onlar həmin torpaqlardan qovulanda etiraz edirlər. Bəziləri də işgal etdikləri və indi güc yolu ilə tərk etməyə məcbur olduqları Azərbaycan torpaqlarını ermənilərin ərazisi sayır. Elə Ermənistandakı ictimai-siyasi vəziyyəti gərginləşdirən də budur.

Ermeni hərbçisi Azərbaycan torpaqlarını niye işgal edib? Kim onları bu cinayətə təhrik edib? Hazırda Avropada, Rusiyada ermənilərin işgalçılığını, onların bütün qanunlara, o cümlədən beynəlxalq hüquqazidd addımlarını dəstəkleyənlər ucbatından bu etnos öz faciəsini yaşıyır. Ermənilərin məğrur, ləyaqətli yaşamاسına mane olurlar. Son günlər Belçika parlamentinin Aşağı Palatası, Fransa Senatının atdığı üzənirəq addımlar bunu təsdiqləyir. Məhz belə qüvvələr Ermənistandan və ermənilərin məsuliyyətsiz davranışlarına rəvac verir. Fransa və Belçikada erməniləri guya müdafia edənlər, eślində, onlara qəbir qazır. Azərbaycan Ordusu 44 günlük döyüşdə ermənilərə və onların Qərbədəki dəstəkçilərinə buna sübüt etdi.

Dekabrin 19-dan 21-dək Ermənistanda 44 günlük döyüşlərdə zərərsizləşdirilən işgalçi hərbçilər üçün matəm elan edilib.

Dekabrin 19-da hərbçilərin basdırıldığı qəbiristanlıqda keçirilən mərasimdə Ermənistənən baş naziri Nikol Paşinyan və komandası ilə müxalifət arasında toqquşmalar olub. Müxalifət ölen hərbçilərin qohumlarının arxasında gizlənərək özlərini daha caniyanan erməni kimi göstərməyə çalışıb. Onların şüarları isə dəyişməyib: "Nikola istefal!", "Nikol satqın!", "Nikol, Ermənistandən get!".

Ermənistanda Paşinyana alternativ olaraq göstərilən siyasi qüvvələr daha çox eli qanlı olanlardır. Onların eli təkcə Qarabağda azərbaycanlıların qanına deyil, həm də 1998, 2008-ci illərdə ermənilərin qanına bulaşır. Başqa sözə, bir dəfə istifadə edilmiş siyasi siyasi yenidən dövriyyə buraxıblar. Onlar N.Paşinyana qarşı bu ilin əvvəlində açıq şəkildə çıxış edir, onun istefasını isteyirlər.

Bu baxımdan Ermənistandakı mövcud müxalifətin yeni ideyası, demək olar ki, yoxdur. Onlar problemləri daha çox Rusiyaya arxala-naraq Kremlin iştirakı ilə həll etmək niyyətindədirler. Bu yaxınlarında Ermənistənən keçmiş prezidenti Robert Köçəryan Moskvaya 3 günlük səfər edib.

Xatırladaq ki, 2008-ci ilin fevral ayında Ermənistanda prezident seçkiləri keçirilib. O vaxt Mərkəzi Seçki Komissiyası nəməzədlərdən biri olan və hakimiyətin dəstəklədiyi Serj Sarqşyanın 52,8 faiz səs topladığını və qalib gəldiğini elan edib. Digər nəməzəd - Ermənistənən ilk prezidenti Levon Ter-Petrosyan seçkide saxtakarlıq olduğunu elan edib və

nəticələri tanımayıb. Seçkilərin nəticələrinin saxtalaşdırılmasına etiraz olaraq Martin 1-2-də ölkədə geniş aksiyalar keçirilib. Hakimiyət mitinqin da-

The screenshot shows a news article from Newtimes.az. The header reads "Ermənistanda real vəziyyət: aciz hakimiyət, çəşqin cəmiyyət". Below the header is a black and white photograph of Nikol Pashinyan and Robert Kocharyan sitting on a sofa. The article's date is listed as 21.12.2020. To the right of the main content are several sidebar boxes: "Qoşulu olduğu bölmələr" (with links to "global proseslər və trendlər", "şəhərlər", "espertlər", and "münəaqisələr"), "Aktual" (with a link to "Foreig"), "Diplomatik guşə" (with a link to "Sudanın münasibatları"), and "Mülliətin digər yazıları" (with a link to "Azerbaycanın xələdində diplomasiyə").

gidiləsi üçün güc tətbiq edib. Ordu və polisin açıldığı atəş nəticəsində 10 nəfər ölüb, xeyli insan yaralanıb. Bu hadisələri törədənlər indiyədək cəzalandırılmayıblar.

Nikol Paşinyan Ermənistənən baş naziri olandan sonra 2008-ci ilin 1-2 mart hadisələrinə görə cinayet işi təzələnib. O vaxtkı prezident R.Köçəryan məsələ ilə bağlı 2018-ci il iyulun 27-də həbs olunmuşdu.

2020-ci il iyulun 18-də məhkəmə 4 mln. ABŞ dolları girov qarşılığında R.Köçəryanın zəməne buraxılması barədə qərar qəbul etmişdi. Başqa sözələrlə, barəsində başlayan cinayət işi xətm olunmayan keçmiş prezidentin Moskvaya səfəri yuxarıda qeyd etdiyimizi təsdiqləyir.

Ondan bir müddət əvvəl isə indi müxalifətin baş nazir postuna vahid namizədi sayılan Vazgen Manukyan da Moskvada səfərdə olmuşdu.

Bələ ehtimal etmək olar ki, Köçəryan və Manukyan Rusiyada gələcək siyasi hakimiyətlə bağlı yenidən testdən keçirilibler.

Paşinyanın tərəfdarları ilə əleyhdarları arasında ilk dəfə dekabrin 19-da "Yerablur" hərbi qəbiristanlığında hökumət tərəfindən keçirilən matəm yürüşündə toqquşma olub. Müxalifət Nikolu bu məzarlığa buraxmaq istəməyib. Ancaq polis vəziyyətə nezəret edib.

Ermənistanda real vəziyyət: aciz hakimiyət, çəşqin cəmiyyət

gələri, Zəngilan və Qubadlı rayonları, habelə Cənubi Azərbaycanın Qaradağ mahalı ilə əhatə olunub. Vilayətin merkezi şəhəri Qafandır. Gorus, Mehri, Sırian, Qacaran, Aqarak, Dəstəkert vilayətin başlıca şəhər və rayonları sayılır. Qədimlərdən ta 1920-ci illərədək bölgə Zəngəzur adlanıb. Əraziləki türk mənşəli adlar erməniləşdirilənən Zəngəzur mahalının adı da dəyişdirilib.

Bələliklə, Ermənistanda müxalifət sayılan köhnə, işlənmiş siyasi qüvvələrin əsas hədəfi bütün vəstələrdən istifadə edərək Paşinyanı hakimiyətdən əzaqlaşdırmaqdır. Onlar bunun üçün bütün yollardan yararlanırlar. Əvvəllər keçmiş hakimiyətə (indiki müxaliətə) işləyən KİV-in çoxu hazırda hökumətə müxalifət mövqədə çıxış edir. Belə ehtimal etmək olar ki, Nikol Paşinyan hökuməti onların maliyyətəşəşmesine yardım etməyib. Ona görə də məşhur KİV də hazırda daha çox hökumətə qarşı olan düşərgənin mövqeyini işıqlandırmaqla müxalifətə keçib.

2016-ci ilin aprel döyüşlərini uduzan, Xocalıda soyqırımı töredən, Ermənistən ordusunun milyonlarını mənimşəyen keçmiş müdafiə naziri Seyran Ohanyan və ərtəfindəki generalar, o cümlədən Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının keçmiş baş katibi, bərəsində 2008-ci ilin mart hadisələrinə görə cinayət işi başlanan Yuri Xacaturov da Nikol Paşinyanın istefasını tələb edir.

Bələliklə, baş verənlər hələ ki nə erməniləri, nə də onların başbələnlərini dəyişməyib. Çünkü ermənilik dəyişməyib. Bu, ideya yalnız qul xidməti göstərmək üçün yaranıb. Belələri başqasının torpaqlarını işğal etdiyinə təşkilatın təşkilatının təşkilatı.

Sünikə gelən Paşinyan sakinlərlə görüşdə Azərbaycanla Ermənistən sərhədinə vəziyyəti izah edib: "Gorus-Qafan yolu Ermənistən və Azərbaycanın sovet sərhədindən keçir. Hazırda orada Ermənistən sərhəd qoşunları yerləşir. Rusiya sərhədçiləri də yolun təhlükəsizliyinin təminində iştirak edəcəklər".

Onun sözlərinə görə, bütün bunlar münaqışının yenidən başlamaması və gelecekdə gərginliyin qarşısının alınması üçün edilir. O, sakinləri qalmaqla salmamağa çağırıb. Paşinyan iki ölkə arasında demarkasiyanın GPS sisteminin göstəricilərinə uyğun aparıldığını da vurğulayıb.

Qeyd edək ki, Sünik vilayəti (Zəngəzur) Ermənistənən cənubunda yerləşir. Bu ərazi Azərbaycanın Naxçıvan və Qarabağ bölgəsindən keçir.

Sədrəddin İsmayılov
Newtimes.az

Son vaxtlar istehlak bazarında baş verənlər əhalini narahat etməkdədir. Qiymətlərin artmasına baxmayaraq, ərzaq məhsullarının keyfiyyəti aşağı düşür. Ölkənin ticarət mərkəzlərin satılan ərzaqların çoxunun mənşəyi, tərkibi, istifadə müddəti haqqda sənədləri yoxdur. Belə məhsullardan biri də əksər yeməklərin hazırlanmasında və insan orqanizmində avaz edilməz nemət olan yağdır.

Dağ olmayan yağ...

Ölkənin istehlak bazarını saxta yağlar bürüyüb, əhali qida terroru ilə üzbüüz qalıb, nəzarət və cəzalandırma isə sıfır səviyyəsindədir

yeyirlər. Belə məhsulların təhlükəli xəsteliklərə getirib çıxardığını söyləməye ehtiyac yoxdur. Həkimlərin də dediyi kimi son vaxtlar sürətlə artan xəsteliklərin əsas səbəblərindən biri də məhz belə məhsullardır".

"Mağazalarda satılan yağ deyil, naməlum kimyəvi maddədir"

"Altay" Sosial-iqtisadi Araşdırıcılar Mərkəzinin rəhbəri, qida təhlükəsizliyi üzrə ekspert Elçin Bayramlının sözlerinə görə, ölkənin əmtəə bazarının yağ seqmentində ciddi problemlər var ve kərə yağı adı ilə əhaliyə satılan yağların ekşər hissəsinin tərkibi orqanizm üçün zərərlidir: "Satişa "kərə yağı" adı ilə təklif olunan məhsulların ekşəriyyətinin əslinde kərə yağı ilə heç bir əlaqəsi yoxdur. Bu yağların çoxu naməlum heyvanların iç yağı, piyler və bitkilərdən, palma yağından, müxtəli spredlərdən və mənşəyi bilinməyən kimyəvi materallardan hazırlanır. Bunların tərkibinə isə əhalini aldatmaq üçün kərə yağının dadını və qoxusunu verən xüsusi madde lər qatılır. Bu isə orqanizmdə ciddi problemlər yaradır".

Eksert deyir ki, Yeni Zellandiya yağı adı altında satılan tünd sarı rəngli yağın keyfiyyətsiz və şübhəli tərkibə malik olmasına sübut etməyə ehtiyac belə yoxdur: "Çünki nə heyvani yağlar, nə də bitki yağları heç vaxt tünd sarı rəngdə olmur. Demək kərə yağı adı altında naməlum kimyəvi madde satılır. Eyni sözələr duru yağlara da aiddir. 2 manata qarğıdalı və ya günəbaxan yağı istehsal edib satışa çıxarmaq həttə nəzəri cəhətdən də mümkün deyil".

ASAM rəhbərinin fikrincə, saxta və təhlükəli yağlar təkcə xaricdən idxl olunmur, həm də ölkədə istehsal olunur: "Şübə yoxdur ki, ölkədə saxta yağ və digər süd məhsulları istehsal edən sexlər var və burada adətən gizli şəkildə saxta məhsullar istehsal olunur və satışa buraxılır. Belə yağların istehsalında spredlər və yarımtexniki yağı olan palma yağı ilə yanaşı quru süddən də geniş istifadə olunur ki, bu da sağlamlıq üçün təhlükə yaradır".

Qaldı ki, bu yağların istehsal və satış xərclərinə, burada da şübhəli məqamlar var. Əsil yağı hazırlanması xərci, yəni, təbii və təmiz şəraitdə onun real maya dəyəri indiki satış qiymətindən ən azı 3-4 dəfə çox olar. Demək bu yağlar tam saxta və təhlükəli məhsuludur və qidalanma üçün deyil. Təessüf ki, bunu Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinə heç cür başa sala bilmirik".

Saxta yağlar orqanizmdə hansı xəsteliklər törədir?

Əksər mütexəssislər mədə-bağırsaq pozğunluğunun əsas səbəblərindən biri kimi keyfiyyətsiz yağları göstərir. Mədə-bağırsaq həkimi Eldar Sultanovun dediyinə görə, keyfiyyətsiz yağıdan istifadə həzm və mədə-bağırsaq sisteminin pozulmasına, ishalin və digər təhlükəli xəsteliklərin əməle gəlməsinə səbəb olur. Eldar həkimin sözlerinə görə, bu cür yağıdan istifadə edəndə orqanizmdə olan xolesterinin və ağır kimyəvi madde lərin miqdarı artmağa başlayır ki, bu da xərçəng, şəker, ürək-qandamar və mədə bağırsaq xəstelikləri başda olmaqla bir sıra xəsteliklərin yaranmasına şərait yaratır.

Həkim həmçinin bildirir ki, yağı alan zaman diqqətli olmaq lazımdır. Çünkü istehlak bazarında satılan yağların ekşəriyyəti keyfiyyətsizdir və olanların tərkibində insan sağlamlığı üçün zərərlə olan çoxsayılı maddələr var. Bu yağlardan istifadə zamanı isə onlar orqanizmə daxil olaraq zəhərlənmənin baş verməsinə səbəb olur.

Həkimin dediyinə görə zəhərlənmələr 2 cür olur. Tez zəhərlənmə və tədrici zəhərlənmə. "Daha qorxuluşlu tədrici zəhərlənmədir. Çünkü bu zaman orqanizmdə gedən proses güzil inkişaf edir və bundan xəbər tutduqda artıq gec olur. Bəziləri deyir ki, bəs keyfiyyətsiz dediyiniz məhsulları yeyir, heç nə olmur. Bu çox yanlış fikirdir. Çox vaxt insanlar ağır və sağılmaz xəstelikləre düşür olududa, bunun nədən baş verdiyinin fərqinə varırlar. Yəni, əsi səbəbinə öyrənmirlər və həkimdən tələb edirlər ki, onları sağaltsın. Uzun illər ərzində zəhərlənmiş orqanizmi, sıradan çıxmış daxili orqanları biz necə bərpa edə bilərik? Buna görə də vətəndaşlarımız qidalanmalarına ciddi fikir verməlidirlər. Əks təqirdirdə sonra daha ciddi problemlərlə qarşılaşa bilərlər"-dəyə həkim vurguladı.

Bu sahəyə cavabdeh olan Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi istehlak bazarına nəzarət edə bilmir, ya da etmək istəmir, hərdən keçirilən yoxlamalar zamanı bəzi məhsullar aşkar edilib satışdan çıxarılsa da, bu ümumi satışda olan qida məhsullarının heç 0,0001 faizini belə teşkil etmir. Halbuki, alıcılar satışda olan qida məhsullarının azı 80 faizinin təbii olmadığını, həttə zərərlə və təhlükəli olduğuna əmindiirlər. Lakin QTA-ya güvənmək lazım olub-olmadığını əmin deyillər.

Lalə Mehrəli

TvPress.Az

Bu yazıda qiymət artımından daha çox, ondan da dəhşətli bir bələya-saxta və keyfiyyətsiz yağların istehlakçıları sıyrıması probleminə toxunmağa çalışacaq. Şəkildə gördüğünüz yağlar 2-3 manat civarında satılır və üzərinə 82,5 faizlik olduğu qeyd olunub. Foto Baki şəhəri, 20-ci sahədə yerləşen "Araz market" də çəkilib. Burada vitrinde hətta 1,7 manata satılan duru yağlar da var ki, bunların qida yağı olmadığı daqiq surətdə məlumatdır, amma nə yağı olduğunu məlum deyil.

Bir neçə gün əvvəl redaksiya əməkdaşlarımızdan biri mağazadan aldığı "kərə" yağını tavada əritmək istəyərken, maraqlı bir vəziyyət yaranıb-tavadakı yağı əriyib havaya uşub, yerində isə bir xörək qasığı qədər qara maye və evdən bir gün ərzində çəkilməyən dəhşətli qoxu qalıb. Əməkdaşımız saatışda olan bu cür yağlardan bu sahəyə cavabdeh olan dövlət məmurlarının istifadə etmesi ehtiməlini sıfır bərabər hesab edir.

"Təbii yağı tapmaq artıq müşkül məsələyə çevrilib"

Bələliklə, hamımıza melumdur ki, gündəlik qida rasionumuzun mühüm elementlərindən biri də yağıdır. Amma hamımıza məlum deyil ki, biz orqanizmimizə lazım olan təbii yağı qəbul edə bilirikmi.

"Sağlam Cəmiyyət" İctimai Bürliliyinin sədr müavini, sosioloq Leyla İsləməylovanın fikrincə, hər bir insan gün ərzində ən azı 50 qram yağı qəbul etməlidir: "Bu şərtlə ki, həmin yağı keyfiyyəti olsun. Yəni, tərkibi təmiz, təbii komponentlərlə zəngin və standartlara cavab verən olsun. Çünkü orqanizmin tələb etdiyi vitamin və mineralların bir qismi yağından alınır. Ancaq təbii yağı tapmaq artıq müşkül məsələyə çevrilib. Mağazaların keyfiyyətsiz və tərkibi zərərlə maddələrlə zəngin yağlar orqanizmdə bir sira problemlərin yaranmasına səbəb olur.

Mağazalarda hər hansı açıq şəkildə satılan yağın istifadə müd-

dətinin və keyfiyyət sertifikatını soruşsanız, sizə üzərində göstərilən istifadə müddəti bitməmiş bir yağı qutusu göstərəcəklər ki, bax, vitrindəki açıq yağı bu qutudan çıxarılmış, sənədlər isə müdriyyətde olur, müdriyyət isə burda yoxdur".

Sosioloq istehlakçıların açıq şəkildə aldadıldığı deyir: "İş o yerə gelib catib ki, bəzi mağazalarda qiyməti 2-3 manat göstərilən "kərə" yağları satılır və bu yağların üzərinə çox vaxt "Moskva" və ya "Rusiya" yazılır. Ən adı məntiqə esaslanıq məlum olar ki, həmin qiymət bu məhsulun Rusiyadın idxlindən çəkilən xərci güclə ödəyir. Bəs bu yağı nədən düzəldilir və haradan götürülür?

Bir şey melumdur ki, haradan götürüldiyinə və nədən düzəldiyinə baxmayaraq bu, nəinki kərə yağı deyil, ümumiyyətlə, heç yeyinti yağı belə deyil. Çok təessüf ki, əksər vətəndaşlarımız qiyaməti 2-5 manat aralığında olan ucuz və şübhəli yağabənzər məhsulu alıb

